

Plaiuri Săcelene

Revistă editată de Asociația Sportiv-Culturală
"IZVORUL" - Săcele, înființată în anul 1922
și înregistrată la Judecătoria Brașov,
sub nr. 15553/8.03.1994

Președinte de onoare prof. univ. dr. Dimitrie Cazacu

V R E M

să răscolim trecutul celor ce-au cutreerat pământul românesc
să înfățișăm *prezentul* văduvit de *măreția trecutului*
să despicăm drum nou prin vremuri *Săcelelor* de mâine și
să contribuim cu toată puterea noastră de muncă tinerească
la ridicarea acestor plaiuri mocănești

VICTOR TUDORAN
Plaiuri Săcelene, 1934

"IDENTITATE
SĂCELEANĂ"

ASOCIAȚIA "IZVORUL"
SPRIJINĂ SPORTUL
DE MASĂ

ANUL XXVI
(Serie nouă)
Trimestrul I, 2012
Nr.71

Plaiuri Săcelene

apare trimestrial

MEMENTO

“După ce o veți citi, păstrați revista în casa voastră. Oricând o veți găsi, vă va face plăcere, fiindcă vă reamintește oameni și locuri scumpe vouă și părinților voștri.”

Cuprins

In memoriam

PROFESORUL VICTOR JINGA, EXEMPLU DE PATRIOTISM ȘI PROBITATE PROFESIONALĂ	3
ÎNTÂMPLĂRI ADEVĂRATE	4
TRAMVAIUL GALBEN BRAȘOVEAN BARTOLOMEU – SATULUNG	4
IN MEMORIAM CAMELIA GIURGIU	5

Cultura

INTELECTUALII – ÎNDRUMĂTORII DE ÎNCREDERE AI SOCIETĂȚII?	6
CRONICA APROAPE MONDENĂ ȘI PUȚIN ROMANTICĂ A BALULUI PLACINTELOR 2012	7
PE URMELE POETULUI NICOLAE LABIȘ (1935-1956)	8
CALENDARUL ANIVERSĂRIILOR CULTURALE NAȚIONALE ÎN SEMESTRUL I 2012	9

Opinii

CÂTEVA IDEI... ..	10
CRONICA EȘECURILOR (II)	13

Tineri

INTERVIU CU DOMNUL PROFESOR UNIVERSITAR DOCTOR DIMITRIE D. CAZACU	14
---	----

Actualitatea

FLORILE DALBE ALE HODACULUI	15
PATRU ANI DE MANDAT	17
10 ANI DE LA ÎNFRĂȚIREA ORAȘULUI VIRE CU SĂCELE	18
CÂȚI MAI SUNTEM	19
ASTRIȘȚII SĂCELENI ȘI-AU ALES PREȘEDINTELE PENTRU URMĂTORII 4 ANI	19
ISTORIA DE LÂNGĂ NOI	19
DARWINOSCOPIUL	20

Sport

MEMORIALUL ION TOCITU - 2012, EDIȚIE JUBILIARĂ	22
--	----

PROFESORUL VICTOR JINGA, EXEMPLU DE PATRIOTISM ȘI PROBITATE PROFESIONALĂ

Cum vă numiți?
Victor Jinga!

Secția de propagandă a Comitetului Central al P.C.R. a convocat la Brașov pe toți directorii și contabilii șefi din unitățile cooperatiste și de la agențiile de turism ONT Carpați. Scopul celor de la „centru” era să grăbesacă înțelegerea și apoi adeziunea lor la doctrina socială, politică și economică comunistă, varianta bolșevică.

Prima expunere s-a ținut într-o sală destul de mare și luminoasă dar neîncăpătoare pentru cei cca 200 de participanți. În față, pe o masă mică acoperită cu o pânză roșie, erau trei pahare, o sticlă de apă minerală și două volume copertate în roșu, inscripționate pe cantul lor cu litere aurite - Opere alese - Lenin. După prezentarea tovarășului lector, delegatul Comitetului Central, a urmat expunerea primei teme. Începutul vorbirii a fost greoi, confuz, cu poticneli, fraze lipsite de concizie, fără șir, lipsite de logică, lipsite de conținut științific. Pe parcursul expunerii se putea observa ușor că tovarășul de la centru nu era familiarizat cu subiectul în cauză. Concesiile capitaliste acordate agriculturii și cooperăției de către Lenin, atunci, imediat după revoluție (N.E.P.) și legile care guvernau activitatea cooperatistă erau în capul lui o magmă confuză.

A doua zi, după masă, a avut loc primul seminar. Lectorul era acum mai degajat, mai sigur pe el, eliberat de povara expunerii încălcate a tezelor economice. În picioare, a așteptat ca vociferarea din sală să se potolească și atunci, când a crezut el că este cazul, s-a adresat sălii, amabil, prietenos:

- Care dintre dumneavoastră încearcă să ne spună ce a înțeles din expunerea mea de ieri? (Liniște!)
- Numeni?! (Liniște!)
- Nu are nimeni curaj? Cine este cel mai tânăr dintre dumneavoastră?

Cu greu s-a anunțat un tânăr înalt, blond, cu fața congestionată.

- Să vedeți! N-am prea înțeles ce s-a predat ieri. Am încercat azi-dimineață, în fugă, să-mi verific notițele, dar degeaba.

- Cine este cel mai vârstnic dintre dumneavoastră?

Din rândul al doilea s-a ridicat un bărbat înalt, cu părul grizonat, cu fruntea lată și cu o privire inteligentă, lucidă.

- Spuneți! Sunt de înțeles pentru dumneavoastră mecanismele și problemele pe care le ridică cooperăția? (nici un răspuns!) Ați revăzut notițele luate ieri după expunerea mea?

- Nu!

- De la ce unitate veniți?

- De la Banca Agricolă Sighișoara.

- Cum vă numiți?

- Victor Jinga.

- Puteți să încercați să ne spuneți câteva cuvinte despre cooperatism și ce-ați înțeles dumneavoastră din ceea ce am vorbit eu ieri?

Interlocutorul a început ușor, cu o voce sigură, fără poticneli, să dea definiția cooperăției, spunând că este o formă de organizare a muncii în care un grup de salariați participă în comun la același proces de muncă. Apoi a făcut o trecere în revistă a situației economice a Rusiei imediat după revoluție (renunțarea la politica economică a comunismului de război) și a menționat reformele economice concesive economiei de piață (N.E.P.) în special în agricultură. Vorbitorul prezenta clar, documentat, simplu, mecanismele economiei de piață, avantajele pe care le-a adus introducerea N.E.P.ului în evitarea unui dezastru economic în URSS

în acea perioadă. În continuare a expus însemnătatea și atenția deosebită acordată cooperăției care, în socialism, este controlată total de către stat.

În sală era o liniște mormântală. Nici o mișcare, nici un zgomot. Toți erau cu privirea ațintită spre vorbitor, fascinați. Pe obrazul tovarășului de la centru se putea citi la început perplexitatea, apoi satisfacția că, în sfârșit, înțelegea și el problemele pe care nu reușise după atâta trudă să le limpezească în capul lui. Când a simțit că expunerea se apropie de sfârșit l-a oprit pe vorbitor și l-a invitat să-l urmeze. După 30 minute a revenit în sală cu următoarea întrebare:

- Care dintre dumneavoastră a absolvit Academia Comercială din Brașov în anii 42-45?

Mircea, fostul director al Organizației de turism ONT Carpați Mureș și ulterior directorul Colegiului Comercial care mi-a relatat toată întâmplarea, a fost condus la birou și întrebat despre omul și profesorul Victor Jinga.

- Și ce le-ai spus?

- La început le-am vorbit despre omul moral, educat, cult și iubitor de țară, apoi le-am înșirat titlurile academice ale profesorului și cercetările privind bunul mers al economiei unui stat, publicate în articole și cărți de specialitate. Mi-am mai adus aminte și de unele cursuri ținute nouă, studenților, precum „Introducere în economia politică”, „Istoria doctrinelor economice” și „Metodologia cercetării economice”. Le-am mai spus că a fost președintele Uniunii de Cooperative „Ardealul” din Cluj și că până în anul 1947 a fost titularul catedrei de economie politică la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din Cluj, mai apoi din Brașov. A fost rectorul Academiei Comerciale până în 1945.

- Dar despre Institutul de Cercetări Economice și Sociale, unic în Transilvania, înființat în '42 la Brașov?

- Am uitat!

- Mircea, cum să uiți așa ceva! Institutul de Cercetări Economice important atunci, dar astăzi, ce mare nevoie am avea noi astăzi de un Jinga și de un asemenea institut. Dar de lucrarea „Probleme fundamentale ale Transilvaniei” le-ai amintit?

- Sigur!

- Mircea, știi că la Conferința de pace de la Paris, din 1945, pentru refacerea hotarelor ciopârțite de „Viena”, delegația noastră a folosit argumente numai din cartea lui Victor Jinga - „Probleme fundamentale ale Transilvaniei”?

- Nu, nu știam!

- Știi că cele două volume au fost date la topit în anii terorii? Bolșevicii nu au folosit metoda fascistă de ardere a cărților indezirabile. Ei le-au pus la index. Și totuși, cele două volume au făcut excepții și au stârnit reacții furibunde la unii care au renunțat la indexare lor și au umplut crematoriul cu ele. Bogată trebuie să fie țara aceasta care-și permite să se dispenseze de asemenea oameni, de asemenea valori, de asemenea specialiști și de asemenea cărți!

Țară! Valori! Jinga!

Dr. prof. V. Jinga
împreună cu soția

Dr. Onoriu Corfariu

ÎNTÂMPLĂRI ADEVĂRATE

Titlul noii rubrici mi-a fost sugerat de întâmplări petrecute în viața mocanilor săceleni, oameni iubitori de petreceri, de întâlniri cu prietenii, "udate" cu un "păhărel", de jocul de cărți, dar și gata să pună la cale câte o farsă de se ducea vestea.

Unele întâmplări s-au șters din memoria urmașilor, dar sunt încă printre noi mulți care își amintesc, din povestirile celor mai în vârstă sau ale prietenilor, întâmplări demne de a fi consemnate.

Inaugurăm rubrica "Întâmplări adevărate", invitând pe toți cei care își amintesc asemenea întâmplări să le aștearnă pe hârtie și să le trimită la redacție. Dar, să deschidem rubrica cu:

O NUNTĂ CU PERIPEȚII

Era în anul 1919, luna martie. Familia A.A. se pregătea să-și mărite fata, pe E.A., cu domnul I.P., din Ludușul Sibiului, fiu de oier înstărit. Pentru că socrii mari erau oameni cu stare, nunta se făcea cu mare fast. Toaletele miresei: rochia, voalul, pantofii, capa și buchețelul au fost comandate la galeriile La Fayette din București, vestite pe atunci în toată lumea.

Economia gospodăriei socrului mic era ținută de fratele acestuia, A.A., licențiat în științe economice al Academiei Comerciale din Viena, dar "intelectualul" familiei era un împătimit al jocurilor de noroc. Cum intrau banii pe mâna lui, alerga la Cazinoul din Sinaia și juca la ruletă. A pierdut sume mari de bani, a intrat în conflict cu familia, dar nu s-a lecuit.

În săptămâna nunții, socrul mic l-a trimis la București după toaleta miresei și pentru cumpărături mai deosebite pentru marele eveniment. I-a încăput pe mână o sumă frumoasă. După ce a făcut târguiețile, i-au rămas destui bani și s-a oprit la Sinaia să facă "un joculeț".

După două zile petrecute la Cazinou, a trimis familiei o telegramă în care îi înștiința că este sechestrat pentru datorii; cheltuiuse toți banii și amanetase cumpărăturile făcute pentru nuntă.

La Săcele, venise timpul pentru îmbrăcat mireasa și se stărnise mare zarvă în familie.

Ion, băiatul cel mare al socrului mic, a fost trimis cu mașina, urgent, la Sinaia. A răscumpărat lucrurile după ce a plătit datoria "împrecinatului" și s-a grăbit spre casă.

Fapta a întârziat binișor evenimentul; mocancele veneau cu ploconul miresei, după obiceiul vremii, iar mireasa nu era gătită.

Mai făcuse A. și alte isprăvi în urma cărora păgubiții erau frații lui.

Un frate îi încredințase urmărirea unui proces asupra unui teren petrolifer din Valea Prahovei. A. a primit circa doi ani banii pentru susținerea procesului. Într-o bună zi, fratele îl întreabă ce s-a întâmplat cu procesul. Răspunsul a fost:

- Oho, de mult am câștigat procesul și am vândut terenul!

Banii îi "depusesese" tot la Cazinoul din Sinaia.

În final, frații au hotărât că A. va administra averea lor doar scriptic, în registrele proprietăților. Nu i-au mai încredințat bani de teama patimei lui.

P.S. : Pentru personajele întâmplării am folosit inițialele numelor, respectând dorința urmașilor familiei.

Prof. Elena Bulat

TRAMVAIUL GALBEN BRAȘOVEAN BARTOLOMEU – SATULUNG

Acum, la 7 martie 2012, se împlinesc 120 de ani de la inaugurarea primei căi ferate suburbane din România, în Brașov. Aceasta a fost construită cu capital străin în perioada când Brașovul se afla sub dominație Austro-Ungară. De fapt, construcția căii-ferate a început cu stația Bartolomeu, în primăvara anului 1890 și a fost efectuată de firmele de construcții Ing. Oskar Smoecker și Leo Arnoldi. Așa după cum spuneam, deschiderea oficială a fost făcută în 7 martie 1892, când au început să circule zilnic două perechi de trenuri, suplimentate, începând cu 9 aprilie 1892, cu încă două perechi.

Calea ferată avea o lungime de aproximativ 20 km și era construită cu ecartament normal, adică de 1435 mm între linii. Pe parcurs avea zece stații, dintre care cea terminus era cea din Satulung, care avea 8 linii, cu o lungime de aproximativ 1 km. Stațiile de călători erau din cărămidă, dar mai existau și așa-numitele puncte de oprire, ca cele din Baciș, Turcheș și Cernatu, unde se aflau mici adăposturi din lemn, acoperite cu țiglă.

Înainte să înceapă cel de al doilea război mondial, calea-ferată mai era funcțională numai până la fosta fabrică de strunguri, respectiv fosta Hidromecanica. Tramvaiul era mixt, el avea două sau trei vagoane de călători și unul sau două vagoane de mesagerie. A fost numit „tramvaiul galben” datorită culorii în care erau vopsite vagoanele.

Era remorcat de locomotive care funcționau atât cu lemne și cărbune, cât și cu motorină. Înainte de primul război mondial, pe linia dintre Bartolomeu și Satulung au circulat 13 perechi de trenuri care plecau între orele 5:45 și 23:00. În perioada când a circulat numai până la Hidromecanica, trenul făcea circa 40-50 minute.

„Trenul galben” a fost desființat începând cu data de 1.11.1960 din cauza moder-

Gheorghe Ceptureanu pe locomotiva sa

Ion Râșnoveanu și colegii săi în fața locomotivei tramvaiului

- acari: Mihai Leșescu, Ștefan Necula, Stan Jinga, Ion Lupu
- impiegați: Petre Boroș, Lică Perșoiu, Nelu Ciobanu
- conducători și șefi de tren: Șipoș Andrei, Ion Pătrașcu, Gheorghe Roncea, Fekete Alexandru

La ora actuală ultimele mărturii că între Satulung și Brașov a existat un tren care purta denumirea de „tramvaiul galben” sunt la Noua, unde se mai află clădirea gării și între fosta fabrică de mobilă din Satulung și „școala lui Boicea”, unde se mai văd resturi ale terasamentului căii-ferate.

La Brașov vechiul tramvai a mai avut un frate mai tânăr care a circulat între Uzina de Autocamioane și Rulmentul. Era un tramvai electric și a funcționat din 1987 până în 2006, când s-a desființat tot din cauza modernizării circulației (a fost oare doar un pretext ?...)

În încheiere, mi-am permis să reproduc o scurtă poezie, scrisă de nenea Ion Râșnoveanu, unul dintre mecanicii de la tramvai, pe o fotografie din 1961, în care apare alături de locomotiva pe care a condus-o:

„Gata de drum
Cu gândul voios,
Învîngem orice furtuni.
Fie vremea bună, rea,
Eu și locomotiva mea
Cu viteză mare străbatem zarea.”

Dorin Ghișoiu

IN MEMORIAM CAMELIA GIURGIU

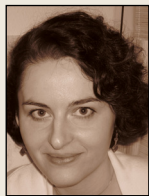
La mijlocul lui decembrie 2011 a pășit în lumina eternității o fiică autentică a plaiurilor săcelene. Născută în Turcheș în familia cu rădăcini străvechi Munteanu, căsătorită la 19 ani cu un urmaș de mocan de pe strada Mocanilor și intrînd în respectata familie Giurgiu, Camelia a fost unanim considerată ca fiind una din cele mai apreciate învățătoare din Săcele. Cu dăruire profesională și abnegație i-a învățat pe copii tainele scrisului și ale cititului mai bine de 30 de ani, mulți părinți preferînd să-și dea copiii la școala din Cernatu, atunci cînd d-na învățătoare Camelia Giurgiu pornea cu o nouă serie de prichindei la drum.

Era o doamnă elegantă și foarte frumoasă, cu un soi de rafinament rar întîlnit. A intrat de acum în seria canonică a ”frumoaselor de altădată”... Înfrumusețînd cu prezența sa, participa cu mare plăcere la Balul Plăcintelor, la întrunirile Astei săcelene sau la orice activități culturale, fiind un adevărat luminător al colectivității săcelene.

Înainte de a fi împlinit 51 de ani, după o grea suferință, s-a despărțit de cele lumești. Poarta raiului s-a deschis și a primit-o. Cami dragă, să-ți dea Dumnezeu ce-i mai bun din raiul său!

Nicolae Munteanu

INVITAȚIE LA LECTURĂ

Diana Florea este în prezent înscrisă la doctorat la Universitatea Albert-Ludwig din Freiburg, Germania cu o teză despre tema spațiului politic în literatura germană de după 1945. A absolvit Facultatea de Litere și un Masterat de Teoria Literaturii și Literatură Comparată în cadrul Universității din București. A urmat deasemenea un curs de jurnalism și a colaborat la diverse reviste cu articole pe teme literare. Diana Florea are rădăcinile dinspre tată într-o veche familie de mocani săceleni.

RECENZIE: Johnson, Paul: *Intellectualii* [1988], Humanitas 2012

INTELECTUALII – ÎNDRUMĂTORII DE ÎNCREDERE AI SOCIETĂȚII?

Fiecare om ajunge probabil să se întrebe pe parcursul vieții sale cum ar fi bine să trăiască. O astfel de preocupare poate avea motivații diverse. Sentimentul că acționează corect îi poate oferi unui om satisfacție morală și liniște sufletească. Pentru cei religioși a se comporta bine înseamnă a respecta voia lui Dumnezeu, ceea ce asigură, în convingerea lor, nu numai o conștiință împăcată, ci și bunăvoința divină, inclusiv o posibilă răsplată sau cel puțin lipsa unei pedepse în viața de apoi. Preocuparea pentru modul în care ne organizăm viața decurge însă, poate în primul rând, din faptul că omul ca ființă socială ce trăiește într-o comunitate este nevoit să se raporteze la ceilalți pentru a conviețui cu ei în mod satisfăcător. Pentru a evita conflictele și a trăi în armonie este necesar ca într-o comunitate să existe un consens asupra valorilor și modelelor de urmat. Deși în societate consensul nu este niciodată deplin, în orice grup există norme dominante, care sunt fie soluții agreeate de o majoritate, fie impuse de aceia care au puterea de decizie. Un individ preocupat de ce este bine, atât în raport cu propria persoană cât și din punct de vedere social, nu se poate însă mulțumi cu simpla conformare la norme și structuri existente, ci ar trebui să se întrebe dacă acestea sunt acceptabile și adecvate, respectiv în ce mod ar putea fi îmbunătățite. Istoria omenirii este dealtfel o istorie a schimbărilor atât în ce privește structurile social-politice cât și normele moral-religioase. În acest context merită analizat cine sunt aceia pe a căror sfaturi se bazează societatea și a căror soluții încearcă să le pună în aplicare pentru a rezolva problemele cu care se confruntă. Cartea *Intellectualii* de Paul Johnson, apărută în original în 1988 și reeditată anul acesta la Humanitas, oferă tuturor celor interesați de această temă o abordare incitantă, fie că vor agreea sau nu metoda și concluziile demersului critic întreprins de acest cunoscut publicist și istoric englez.

Johnson pornește de la observația că, „în ipostazele lor timpurii – de preoți, scribi și sfătuitori –, intelectualii au avut de la bun început pretenția să dirijeze societatea”, însă, atâta vreme cât activitatea lor a fost legată de instituții religioase, au îndeplinit această funcție urmând tradiții și dogme, nicidecum inovând pe baza unor idei personale. Către sfârșitul secolului al XVIII – lea, când puterea clerului slăbise, apare un nou tip de intelectual, care se detașează de preceptele religioase și care consideră că tradiția poate fi respectată selectiv sau chiar respinsă în totalitate. Acest intelectual laic se încrede în capacitatea rațiunii de a schimba omul și de a reforma societatea, își asumă rolul de a călăuzi umanitatea spre progres și declară cu ardoare devotamentul său față de interesele acesteia. Considerând ca „afirmarea intelectualului laic a reprezentat, de fapt, factorul-cheie în modelarea lumii moderne”, Johnson își propune să analizeze „în ce măsură aceștia [intelectualii] sunt îndreptățiți să sfătuiască omenirea cum să-și organizeze viața”.

Metoda jurnalistului britanic este de a investiga viața publică și privată a unor intelectuali de marcă, urmărind în paralel ideile pe care aceștia le susțin și modul în care efectiv se comportă. Rezultă un fel de examen moral sub forma unor schițe

biografice axate pe momentele de inconsecvență, contradicție și derapaj din viața personalităților. Cartea se compune din zece capitole. Primele nouă sunt dedicate fiecare câte unui caz: Jean-Jacques Rousseau, Percy Shelley, Karl Marx, Henrik Ibsen, Lev Tolstoi, Ernest Hemingway, Bertolt Brecht, Bertrand Russell și Jean-Paul Sartre. În schimb, ultimul capitol conturează pe baza mai multor exemple portretul unui intelectual de tip nou, care apare după cel de-al Doilea Război Mondial în contextul a ceea ce Johnson numește trecerea de la utopism la hedonism. Lectura este agreabilă deoarece oferă informații destul de bine structurate despre niște personalități de primă mărime, într-un stil accesibil, apropiat de cel al unei anchete jurnalistice în care se fac dezvăluiri. În cadrul analizei ies la iveală o serie de trăsături îngrijorătoare ale intelectualilor, cu atât mai mult cu cât recurența lor sugerează că ar fi tipice. Johnson constată la mai toți intelectualii prezenți incongruențe între principiile afirmate și acțiunile lor, convingerea că ei înșiși reprezintă excepții, iar regulile sociale nu se aplică pentru ei la fel ca pentru ceilalți, vanitatea, egoismul exacerb, urmărirea interesului și ambițiilor personale înainte de toate, incapacitatea de a manifesta față de apocai și oameni în particular dragostea pe care declară că o poartă umanității în general, lipsa de scrupule, libertinismul, înclinația spre denaturarea adevărului, plăcerea de a stârni scandaluri, tendința spre extremism, soluții radicale și chiar violență, utopismul și nu în ultimul rând, lipsa de experiență practică. În plus, punând în lumină rolul semnificativ pe care ideile și teoriile intelectualilor îl joacă în cadrul mișcărilor politice, Johnson ajunge să interpreteze diverse atrocități istorice, precum anumite războaie și regimuri totalitare drept „consecințe sociale și politice ale faptului că li s-a urmat sfatul” intelectualilor. Concluzia sa este că intelectualii „nu numai că ar trebui ținuti departe de structurile puterii, dar ar trebui să facă obiectul unei suspiciuni speciale atunci când încearcă să ofere colectivității un sfat. [...] departe de a fi oameni extrem de individualiști și nonconformiști, intelectualii urmează anumite modele de comportament. Considerați ca grup ei sunt adesea ultraconformiști în cadrul unor cercuri formate din aceia a căror aprobare o caută. Asta îi face atât de periculoși en masse, căci le permite să creeze un climat de spaimă sau ortodoxii dominante, care adesea generează prin ele însele, curente de acțiune iraționale și distructive. Mai presus de toate, trebuie să ne amintim întotdeauna ceea ce de obicei intelectualii uită: faptul că oamenii contează mai mult decât conceptele și trebuie de aceea să se situeze pe primul loc. Cel mai rău despotism posibil este tirania nemiloasă a ideilor.” Teza lui Johnson este ea însăși radicală și sfatul său ar trebui cred privit cu aceeași suspiciune cu care Johnson ne îndeamnă să primim sfaturile intelectualilor în general.

Meritul cărții „Intellectualii” este de a pune în discuție o temă importantă și interesantă într-un mod provocator și pe baza unor exemple documentate. Ocazia de a pătrunde în culisele vieții unor mari personalități satisface curiozitatea și chiar gustul pentru senzațional al multora dintre noi. Mulți cititori vor fi

probabil revoltați de abaterile morale și ipocrizia intelectualilor. Unii vor avea poate chiar un sentiment de triumf, constatând atât de multe slăbiciuni și greșeli ale unor oameni pe care obișnuim să îi idealizăm, considerându-i mai presus de noi și vor exista fără îndoială cititori tentați să subscrie la concluzia radicală a autorului. Cei mai câștigați vor fi însă cred aceia care vor supune demersul lui Johnson unei analize critice și vor folosi cartea drept un impuls să mediteze asupra acestei teme cu deosebită relevanță socială.

Ne putem întreba, spre exemplu, pe ce criterii a fost făcută selecția intelectualilor prezentați, dacă tipul de analiză la care sunt supuși este pertinent și dacă pe baza acestor cazuri și acestei abordări este justificat să tragem concluzii în privința intelectualilor în general. În acest context este important să cunoaștem și poziția ideologică pe care se situează autorul însuși. În tinerețe, în anii '50, '60, Johnson avea simpatii de stânga. Începând cu anii '70 se realiază dreptei și adoptă un punct de vedere conservator, pe care în bună măsură l-a păstrat până în prezent. Schimbarea de opțiune se explică prin faptul că Johnson a considerat soluțiile economice ale dreptei în Marea Britanie mai potrivite, devenind de altfel un susținător și sfătuitor apropiat al premierului Margaret Thatcher. În plus este anticomunist înfocat. Pentru completarea profilului său, se mai cuvine menționat că este un catolic destul de conservator și un critic al modernității, obiecțiile sale vizând relativismul moral.

Johnson nu explică nicăieri în cartea dedicată intelectualilor de ce i-a ales tocmai pe acei câțiva pe care îi aduce în atenția noastră pentru a ilustra tipul intelectualului laic. Este însă ușor de observat că toți cei prezentați au avut cel puțin la un moment dat opțiuni politice de stânga. Ironia mușcătoare și savuroasă, cu care Johnson îi taxează pe acești intelectuali pentru ideile și acțiunile lor politice, lasă impresia unei răfuiei cu direcția ideologică de care s-a detașat. De dragul obiectivității și al diversității ar fi fost interesant să ni se prezinte în aceeași manieră și portretul unor intelectuali de dreapta. În plus este greu de crezut că de la sfârșitul secolului al XVIII – lea încoace nu se găsesc și intelectuali, de indiferent ce culoare politică, bine intenționați, integri și ale căror idei și teorii să nu fi pricinuit suferință și distrugere. Exemplele lui Johnson sunt alese pentru a confirma o teorie ce pare preconcepută.

Chiar limitându-ne la cazurile expuse, concluziile lui Johnson sunt discutabile. De exemplu, este revoltător de știut că Jean-Jacques Rousseau, autorul uneia dintre cele mai influente cărți despre educație, și-a abandonat cei cinci copii, lăsându-i în seama orfelinatului în niște condiții în care doar cinci la sută dintre copiii instituționalizați supraviețuiau până la maturitate spre a deveni apoi cerșetori sau vagabonzi. Este de asemenea posibil ca punctul de plecare al teoriei lui Rousseau despre educație să-l fi reprezentat o încercare meschină de a se justifica. Invalidează însă aceste fapte reprobabile ideile lui Rousseau? Deși este foarte tentant să transferi capitalul de încredere pe care îl acorzi autorului ca persoană asupra ideilor sale, acest mod de a proceda nu este justificat nici logic și nici prin experiență. Moralitatea și

competența nu sunt interdependente, deși desigur ne-am dori de la îndrumătorii noștri să reunească aceste calități. Cursul istoriei nu cred că ar fi fost altul nici dacă fiecare om ar fi știut că Marx nu a pus în viața lui piciorul într-o fabrică, iar servitoarea din casa familiei sale nu a fost niciodată plătită pentru serviciile sale, ba mai mult susținătorul proletarilor a lăsat-o însărcinată și a refuzat să-și asume orice responsabilitate. De altfel Johnson constată el însuși că adepții nu s-au dezis de intelectuali nici atunci când au știut prea bine ce fel de persoane sunt aceștia: bețivi, afemeiați, violenți, nerecunoscători etc. Dezvăluirile lui Johnson sunt într-un fel un secret știut de toată lumea, acela că de multe ori marile personalități nu sunt nici pe departe echilibrate, ci excelează în rău așa cum excelează în bine.

Caracterul deviant al comportamentului intelectualilor ajunge adesea mai degrabă să fascineze decât să oripileze, cu atât mai mult cu cât, aceștia au o abilitate deosebită de a se pune în scenă, cum bine remarcă și Johnson. Din două motive suntem probabil dispuși să privim cu îngăduință viciile intelectualilor. Multe dintre ele nu ne sunt străine nici nouă, sunt dorințe înfrânate, porniri pe care le simțim zvâcnind chiar dacă de frică sau din convingere nu le dăm curs. E problematic să-ți asumi rolul de instanță morală și judecător al vieții celuilalt. Johnson, a simțit-o pe propria piele, când a ieșit la iveală relația pe care el însuși o întreținea cu o scriitoare, în ciuda faptului că era căsătorit, catolic și apărător al valorilor morale tradiționale. S-a încolonat și el astfel în rândul intelectualilor ipocriți în privința cărora ne prevenea. Motivul principal pentru care nu trebuie să condamnăm cu ușurință modul în care au trăit acești oameni este însă procesul creator atât de strâns legat de viețile lor tumultuoase, de contradicțiile și excesele lor. Johnson observă: „Este un fapt real, trist din anumite puncte de vedere, că nenumărate opere ale intelectului nu izvorăsc din eforturile abstracte ale creierului și imaginației; ele sunt adânc înrădăcinate în personalitate.” Am fi dispuși să ne lipsim de operele și ideile acestor intelectuali pentru a-i transforma în cetățeni respectabili? Egoismul lor, de a fi interesați în primul rând de creația și ideile lor, punând-le mai presus decât familia și prietenii, este dintr-un anumit punct de vedere o neînchipuită dărnicie, căci opera lor au pus-o la dispoziția lumii.

Ideile au într-un fel propriul lor destin. Autorii lor nu le pot controla nici popularitatea nici punerea în practică. E pueril să dăm vina pe intelectuali sau pe oricine altcineva pentru fapte săvârșite în comun. Ideile intelectualilor nu au fost urmate pentru că oamenii au avut încredere în ei, ci încrederea care li s-a acordat se datorează faptului că ideile lor au convins și au entuziasmat. Cu toții suntem tentați să ne lăsăm furați de idei, dar fiecare trebuie să-și asume responsabilitatea pentru opțiunile și acțiunile sale și în acest context îndemnul lui Johnson la scepticism mi se pare adecvat. Problema nu este de cine ne lăsăm îndrumați, ci încotro hotărâm să ne îndreptăm.

Diana Florea

CRONICA APROAPE MONDENĂ ȘI PUȚIN ROMANTICĂ A BALULUI PLACINTELOR 2012

Întru-un peisaj mirific de iarnă autentică, în sîmbăta care a precedat lăsarea secului de carne, a avut loc la Săcele Balul Plăcintelor Mocănești organizat ca în fiecare an de Asociația Cultural – Sportivă „Izvorul”.

Ajuns în a cîta ediție, oare ? și-a confirmat și anul acesta reputația de festin tradițional. Participanții au fost de toate vîrstele, de la micuța nepoată a lui Ninel Eftimie la cîțiva distinși

septuagenari.....dar au predominat tinerii, ceea ce înseamnă că ștafeta a fost predată. An de an la fel de reușit, a demonstrat că este mai mult decît un bal, e o sărbătoare a întîlnirii săcelenilor, este prilej de continuare a tradițiilor.

Mai puțin știut este, că organizarea a fost realizată de seniori, care din motive de ei știute, de noi doar bănuite, n-au mai ajuns și la bal.S-au agitat, s-au frămîntat, au gustat pe îndelete și

pe repetate ...vinul, au sortat brânza, au ales localul și în sfârșit, au spus ok.

Locația – la Brădet – la Ionescu, un local plăcut, de modă europeană, plin de ospitalitate iar Domnul Ionescu un adevărat amfitrion. Muzica de chef – cu melodii și mai vechi și mai noi, antrenantă, plăcută, pe gustul participanților. Fiecare melodie era o provocare la dans.

Rafinamentul și bunul gust au fost din start, când, la intrare, doamnele au fost întâmpinate cu gingașele orhidee și îmbrățișări, iar domnii cu strângeri de mâini și urări de bună petrecere și sala s-a umplut. Cine a fost o dată, devine dependent. Iubitori de distracție, săceleni știu să petreacă. Fără eleganță excesivă, doamnele în mini sau maxi, cu decolteuri decente, cu sau fără paete, au fost fermecătoare prin grație, bun gust și fețe zîmbitoare.

Bărbații, mai serioși, bonomi, bucuroși de vederea prietenilor, s-au prins în discuții amicale, așa se explică aglomerația mai feminină de pe ringul de dans. După cuvântul de deschidere, rostit de dl. prof. Dorel Cerbu, președintele asociației „Izvorul”, și după binecuvântarea dată de preotul Raul Șerban, s-a dat start Balului. S-a dansat modern, dar și tradițional, pas în doi, dar și în cerc, cu pasiune și vitalitate, cu tânguire de tangou, dar și cu ritmuri îndrăcite de joc popular. Spontaneitatea, naturalețea și grația mișcărilor a făcut deliciul privitorilor. Totul a fost în exces: flori, băutură, mâncare, muzică, dans și bună dispoziție. A fost o întâlnire de suflet, iar cheful de petrecere a fost permanent.

Fișec, că doar Balul semnifică intrarea în post. Pe mesele frumos aranjate cu gustări apetisante, ce s-au potrivit de minune cu țuica tare bună, a poposit și Regina Balului, Plăcinta Mocanească, o reușită ca și anul trecut, un deliciu, apetisantă și gustoasă. Suita de surprize care au confirmat la propriu și la figurat caracterul tradițional al balului, a culminat cu apariția perechii în costum tradițional mocănesc, Adela și Fane Lupu. Păcat că lu-

pii n-au venit în haită. În program, ca nu cumva să se instaleze monotonia sau oboseala au fost incluse tombola și concursul de dans.

La tombolă am participat toți, iar premiile - obiecte confecționate de meșteri săceleni. La concursul de dans s-au înscris 10 perechi, cei mai îndrăzneți și mai buni dansatori. Și juriul, format ad-hoc, a deliberat. Grația, eleganța mișcărilor, spontaneitatea și ritmicitatea au fost răsplătite cu mici cadouri și diplome. Diplome s-au mai dat și pentru consecvența participării la baluri – doamnei Geta Bucurenciu, pentru continuarea oieritului, domnului Mircea Dan Barbu precum și sponsorilor balului: domnului Sorin Hermenean și domnului Dan Souca.

Și dacă-i bal, bal să fie, petrecerea a continuat în același ritm alert, vrînd parcă să demonstreze că nu numai cîștigătorii diplomelor știu să petreacă. Buna dispoziție i-a caracterizat pe toți. Dar, după cum știm că tot ce e plăcut, se și termină repede ...spre dimineață... s-a terminat și balul. Important este ca balul să nu fie perceput doar ca divertisment ci să știm că avem responsabilitatea, obligația morală de a transmite copiilor noștri cultul pentru trecut, tradiții, istorie locală. Ei trebuie să știe să-și păstreze discret tinerețea, să știe că în viață se cîștigă dar se și pierde, se muncește dar se și petrece, să știe să adune speranța și puterea de a-și stăpîni propriul destin.

Eu sunt o împătimită a petrecerilor, deci mi-a plăcut, m-am bucurat și m-am distrat uitînd de vîrstă, parcă mi-aș fi pierdut buletinul cum mă tachinează o bună prietenă. Știu că nici un moment nu este mai bun ca prezentul, viitorul nu știu ce-mi rezervă, iar trecutul, a trecut, istorie, amintiri plăcute sau nu. Știu că trecerea anilor este faptul să-mbătrînești...dar cred că numai altora li se-nîmplă. Poate și din acest motiv mai este bun și cîte un Bal.

Prof. Lucica Taras

PE URMELE POETULUI NICOLAE LABIȘ (1935-1956)

„**P**lec în căutarea marelui Poate” (Psalm)

Se împlinesc în luna decembrie 76 de ani de la nașterea poetului Nicolae Labiș și totodată, 55 de ani de la moartea sa, survenită pe neașteptate, ca urmare a unui accident de tramvai.

S-a născut în 2 decembrie 1935 în casa învățătorilor Ana-Profira și Eugen Labiș din Mălini, comuna Poiana Mărului, județul Suceava, sat aflat la confluența lumii lui Creangă cu umanitatea păstrătoare a vechilor tradiții din „Baltagul” Sădovian. Mama Ana-Profira se născuse în Toplița, sat menționat de I. Creangă în Amintiri; bunica mamei era din Humulești, rudă prin alianță cu tatăl lui I. Creangă.

Întâii ani de viață ai copilului stau sub semnul cunoașterii ralității înconjurătoare și al pătrunderii în lumea fascinantă a basmului. Nicolae Labiș a receptat cu o aviditate uluitoare, similară cu aceea a lui M. Sadoveanu-copil, natura Moldovei, de la o vîrstă neînchipuit de fragedă.

La vârsta de doar 11 ani, într-un caiet de școlar, Labiș nota versurile de mai jos, descoperite după ce s-a stins:

„A fost odată unul, I. Creangă,
Crescut din brazdă în sunet de talangă,
Și-acela mi-i străbun de sânge mie
Și-a zdrăgănit c-un deget asumat
Tot cântece cum nu s-au mai cântat”.

Să intrăm, însă, în Mălini călăuziți de chiar vocea poetului: „În poezia mea veți intra ca într-un sat de munte; veți remarca frumusețea sălbatică a locurilor; iarna veți simți miros de lupi și de fum, vara miros de fân și de rășină[...] Veți afla despre

flăcăii noștri că-s voinici ca brazii, despre fete că-s ca și florile de cicoare. Dar cu încetul totul va prinde contur și după o îndelungată conviețuire veți intra în firea adâncă a vieții poeziei mele, ca în adâncul vieții pătimeașe a unui sat de munte”. În casa-muzeu a familiei Labiș din satul Mălini găsim un caiet numit „Antologie și informații literare”, unde se află o compoziție școlară și multe portrete ale lui Eminescu, Gorki, Pușkin, dar și al sorei sale Margareta, dar și un adevărat tablou compus cu premoniție, executat în 1945 și înfățișează un pârâu, brazi oglindiți în unde, două siluete omenești, o pușcă și într-un colț, furișată, ca un abur de seară, o căprioară timidă, escortându-și puiul la izvor. Desenul anticipează geneza poeziei „Moartea căprioarei”. După mărturiile lui Eugen Labiș, tatăl viitorului poet, partida de vânătoare a tatei a devenit pentru băiat o întâmplare grozavă și s-a petrecut aproape ca în poezia scrisă mai târziu. Urmează detaliat firul întâmplărilor: „În casă n-aveam de nici unele, era spre seară când am luat pușca și am plecat în pădure. Nelu (Nicolae Labiș) era mic și înfometat și însetat, dar eu nu i-am dat voie să bea din izvorul la care bănuiam că va veni să se adape căprioara sau țapul visat. Se întunecase când a venit căpriorul. Am tras. Băiatul era îndurerat”.

Eugen Labiș a păstrat glonțul cu care a vînat, într-o valiză cu amintiri, dar și coarnele gingașei vietăți, răpuse. Poate a fost și el (tatăl) un poet, fiindcă a zidit în poiana din fața școlii din Văleni un șir de ploi, bătrâni acum, de care se simțea mândru ca de ridicarea unui zid de cetate.

Mama-Profira Labiș- era o apariție ieșită din mit, protectoare cu „puii” ei, dar și, ca oricare om, tânjind după neînlocuita iubire părintească.

Nicolae (Nelu pentru ai casei) n-avea nici cinci ani când, aproape pe furiș, a învățat de la un prieten mai mare taina cititului. Profira și-a văzut bărbatul plecând pentru nu știu câtă vreme la cercul de recrutare, dar nu-și putea ascunde lacrimile la gândul că tatăl ei murise pe front la Mărășești. Și-a luat cei trei copii și surorile, s-au suit în căruțe în drum spre prima etapă a peregrinărilor ce urma a fi Fălticeni. După multe peripeții ajung într-un vagon la Mihăiești, între Pitești și Câmpulung Muscel. De aici în satul Văcarea, comuna Valea Popii, copilul Labiș compune o poezie intitulată „În refugiu”, unde spune că au dus-o greu în Muntenia, că foamea îi urmărea ca o vedenie, sora sa era bolnavă, nu mai avea doctorii; el scria versuri ocazionale pentru bani, „ca să nu mai ceară mama pe datorie”. Aici urmează ciclul primar, având-o ca învățătoare în clasele I,II pe mama sa. Reîntorși din refugiu, în 1945, la Mălini, familia Labiș își găsește casa devastată, geamurile sparte, cireșul ars la rădăcină, din sobă creștea iarbă, prin tavanul scund puteai să vezi cerul. Seceta se alătură ororilor războiului. În 1946, părinții îl înscriu în clasa a I a Liceului „Nicolae Gane”, din Fălticeni, aici urmează cls I-II, apoi după reforma învățământului, clasele a VII-a, a IX-a și jumătate din cls a X-a. Profesorul Aurel George Itino spunea despre elevul Labiș că „îmbina armonios studiul spre toate disciplinele păstrând nota maximă la conduită”. În august 1950 mărturisirea unui coleg că și-a strâns toate poemele mai bune într-un caiet intitulat „Cântecul unui adolescent”. În mai 1951 participă la concursul pe țară la limba și literatura română și obține premiul I. Se oprește la redacția revistei „Viața românească” din Iași unde publică poezia „Gazeta de stradă”. În 1952 la intervenția filialei Iași a Uniunii Scriitorilor a fost mutat la Școala Medie „Mihail Sadoveanu” din Iași, iar în septembrie e trimis la Școala de literatură „Mihai Eminescu” din București, fiind numit redactor responsabil al revistei „Ani de ucenicie”. Marile personalități ale vremii, printre care și M. Sadoveanu, îl prețuiesc în mod deosebit, iar dincolo de zidurile școlii se conturează personalitatea unui poet talentat. În 1954, la absolvirea Școlii de literatură, a fost repartizat în redacția revistei „Contemporanul”, iar din februarie 1955 lucrează în redacția revistei „Gazeta literară”, în paginile căreia publică articole, note, pe diverse teme, iar în mai 1956 apare întâia sa carte „Puiul de cerb”, în octombrie volumul „Primele iubiri”, întâmpinat elogios de critica literară.

În 10 decembrie, în jurul orei 2,30, Nicolae Labiș a fost grav accidentat de un tramvai; la spital se constată secționarea coloanei vertebrale, pe lângă alte traumatisme grave. Destinul nu-i oferea nici o șansă. În 22 decembrie, după o epuizantă agonie,

vegheat cu dragoste și cu durere de părinți și de sora sa Margareta, la orele 2.00 inima poetului a încetat să mai bată. Scriitorul Geo Bogza afirma: „...vestea morții m-a zguduit, mi s-a părut revoltătoare, inadmisibilă. Era copilul întregii țări. Am sentimentul, am certitudinea, deznădejdea și revolta că în Nicolae Labiș destinul a strivit pe cel ce ar fi putut fi marele poet al generației sale.”

În seara zilei de 21 decembrie, Nicolae Labiș a înțeles că va muri. Poetul și-a învins propria-i moarte. A primit-o blând ca un țăran de la munte. Marele îndrăgostit de Miorița primea moartea asemenea ciobanului condamnat, convins că destinul lui se încheiase. Îl tulbura chiar faptul că nu-și încheiase opera abia începută.

Îl ruga mereu pe tatăl lui să-i vorbească despre mama, despre satul și locurile natale, despre oamenii de acolo. Îl înțorcea în copilăria pe care o părăsise prea repede. În ziua de 22 decembrie poetul a murit strigând: Oxigen! Oxigen! Plămânii lui obișnuți cu oxigenul pădurilor de brad și cu miremele de primăvară ale câmpurilor de la poalele munților s-au contractat o ultimă dată, căutându-l.

Puține zile mai târziu la mormântul proaspăt de la cimitirul Belu, așa cum dorise poetul, era un brăduț îmbodobit ca de Crăciun, care străjuia umila cruce de lemn printre coroanele de un ostentativ și lipsit de emoție lux funerar de pe care cerneala înscricțiilor începea să se șteargă.

Poetul G. Timozei, prieten apropiat al lui Labiș, cel care i-a îngrijit editarea postumă a operei, vorbind nu numai în numele său, dar și al celor ce i-au fost aproape marelui dispărut, spunea: „În noaptea de 21 decembrie a căzut o stea. Pentru noi toți noaptea asta, cea mai lungă noapte a anului s-a sfârșit cu câteva ceasuri mai târziu. Pentru tine, Nicolae Labiș, ea nu se va mai sfârși niciodată. Tu, prietene drag, te-ai risipit undeva departe, laolaltă cu cântecele și amintirile, cu luminile basmelor și cu cerbii pădurilor tale...”

Moare pentru a doua oară căprioara ta, dar peste pădurile înzepezite ale Moldovei, plutesc aripile cântecelor. Când candela vieții tale și-a irosit ultima scânteie și n-a mai fost, și amintirea ți s-a întruchipat în cântec, ne-am amintit stihul tău: «Eu numai sunt E-un cântec tot ce sunt»

Prof. Florica LUPU

CALENDARUL ANIVERSĂRIILOR CULTURALE NAȚIONALE ÎN SEMESTRUL I 2012

I ANUARIE

- **Ionel Teodoreanu** (6 ian. 1897 – 1951) – 115 ani de la naștere
- **Iacob Negruzzi** (1842 – 6 ian. 1932) – 80 ani de la moarte
- **Anton Holban** (1902 – 15 ian. 1937) – 75 ani de la moarte
- **Friederich Storck** (19 ian. 1872 – 1942) – 140 ani de la naștere
- **Mircea Micu** (31 ian. 1937 – 2010) – 75 ani de la nașterea poetului și publicistului

FEBRUARIE

- **Vasile Netea** (1 febr. 1912 – 1989) – 100 ani de la naștere
- **Dinicu Golescu** (7 febr. 1777 – 1830) – 235 ani de la nașterea istoricului
- **Alexandru Davila** (12 febr. 1862 – 1929) – 150 ani de la nașterea dramaturgului
- **Romulus Vulcănescu** (23 febr. 1912 – 1999) – 100 ani de la nașterea academicianului

MARTIE

- **Ion Creangă** (1 mart. 1832 – 1919) – 175 ani de la nașterea povestitorului
- **Nicolae Titulescu** (4 mart. 1882 – 1941) – 130 de ani de la nașterea omului politic
- **Constantin Brâncuși** (1876 – 16. mart. 1957) – 55 de ani de la moartea sculptorului
- **Dinu Lipatti** (19 mart. 1917 – 1950) – 95 ani de la nașterea compozitorului
- **Virgil Vătășianu** (21 mart. 1902 – 1993) – 110 ani de la nașterea istoricului de artă
- **Andrei Oțetea** (1894 – 21 mart. 1977) – 35 de ani de la moartea academicianului
- **Alexandru A. Xenopol** (23 mart. 1847 – 1920) – 165 ani de la nașterea istoricului
- **Dimitrie Gusti** (1818 – 25 mart. 1887) – 125 ani de la moartea pedagogului
- **Ana Blandiana** (25 mart. 1942) – 70 ani de la nașterea poetei

APRILIE

- **Camil Ressu** (1880 – 1 apr. 1962) – 50 ani de la moartea pictorului
- **Vintilă Horia** (1915 – 4 apr. 1992) – 20 ani de la moartea scriitorului
- **Grigore Ureche** (1590 – 8 apr. 1647) – 365 ani de la moartea cronicarului
- **Carol Davilla** (8 apr. 1832 – 1884) – 180 ani de la nașterea medicului
- **Calistrat Hogaș** (19 apr. 1847 – 1917) – 165 ani de la nașterea scriitorului
- **Ștefan Augustin Doinaș** (26 apr. 1922 – 2003) – 90 ani de la nașterea poetului și traducătorului
- **Ion Heliade Rădulescu** (1802 – 27 apr. 1872) – 140 ani de la moartea filologului și scriitorului

MAI

- **Vlad Mușatescu** (4 mai 1922 – 1999) – 90 de ani de la nașterea scriitorului
- **George Topârceanu** (1886 – 7 mai 1937) – 75 ani de la moartea poetului
- **Costache Negri** (14 mai 1812 – 1876) – 200 de ani de la nașterea omului politic și scriitorului
- **Camil Petrescu** (1894 – 14 mai 1957) – 55 ani de la moartea scriitorului
- **Karl Storck** (1826 – 18 mai 1887) – 125 ani de la moartea sculptorului
- **Grigore Cobălcescu** (1831 – 21 mai 1892) – 120 ani de la moartea omului de știință
- **George Bacovia** (1881 – 22 mai 1957) – 55 ani de la moartea poetului
- **Vladimir Streinu** (23 mai 1902 – 1970) – 110 ani de la nașterea criticului literar
- **George Barițiu** (24 mai 1812 – 1893) – 200 ani de la nașterea istoricului și publicistului

IUNIE

- **Duiliu Zamfirescu** (1858 – 3 iun. 1922) – 90 ani de la moartea prozatorului
- **Otilia Cazimir** (1894 – 8 iun. 1967) – 45 de ani de la moartea poetului
- **I.L. Caragiale** (1852 – 9 iunie 1912) – 100 ani de la moartea dramaturgului
- **Nicolae Vermont** (1866 – 14 iun. 1932) – 80 ani de la moartea artistului plastic
- **Suto Andras** (17 iun. 1927 – 2006) – 85 ani de la nașterea scriitorului
- **Titu Maiorescu** (1840 – 18 iun. 1917) – 95 de ani de la moartea criticului literar și omului politic
- **Nicolae Steinhardt** (21 iun. 1912 – 1989) – 100 ani de la nașterea scriitorului
- **Vasile Pârvan** (1882 – 26 iun. 1927) – 85 ani de la moartea istoricului
- **Sergiu Celibidache** (28 iun. 1912 – 1996) – 100 ani de la nașterea dirijorului

• *Opinii***CÂTEVA IDEI...**

Sâmbătă, 28 Ianuarie 2012, am participat, alături de alți peste 200 de săceleni, la „Memorialul Ion Tocitu”, ediție jubiliară, dedicată amintirii acestui animator al sportului săcelean, care, dacă ar fi rămas în viață, împlinea, în acest an, venerabila vârstă de 100 de ani.

Domnul Coliban, tatăl entuziastului organizator al evenimentului sportiv de iarnă din fiecare an, Ing.Nae Coliban, își etala cu multă mândrie vârsta de 90 de ani împliniți, care nu puteau fi intuiți în nici o manieră de figura senină, fața neridată și alura sportivă a ținutei sale generale, cu care împărțea zâmbete și amabilități către toți cei ce-l gratulau, dovadă incontestabilă a beneficiilor ce-ți sunt oferite de cumpătarea existențială și de o viață sportivă, trăită în mijlocul naturii acestei splendide zone a

Țării Bârsei, denumită municipiul Săcele.

Concursul sportiv, în sine, a fost o reușită prin faptul că a scos din casă și „a deversat” în mijlocul naturii, al pădurii și în aerul ozonat de munte, peste 200 de conlocuitori de-ai noștri, veniți aici ca participanți la concurs, ca susținători ai copiilor familiei, ca prieteni ai naturii sau, pur și simplu, ca spectatori la un eveniment tradițional, ce se încăpățânează an de an să-și reverse peste noi caracterul de seriozitate și tenacitate al acestor minunați oameni, care trăiesc pe plaiurile săcelene, dar rămân profund legați de natură, cu toate contactele atât de dure pe care le au zilnic cu vicisitudinile vieții personale sau colective din România zilelor noastre.

Bineînțeles că din mijlocul nostru nu a lipsit, la fel ca și

în alte ocazii, primarul localității, domnul Radu Florea Nistor, care și-a găsit timpul necesar pentru a participa și onora cu prezența sa fizică, dar și oficială, un astfel de eveniment colectiv, deja tradițional ca frecvență de manifestare.

Reușita manifestării a putut fi dată de numărul participanților la concursul de schi propriu-zis, de vremea de excepție, cu care Dumnezeu a binecuvântat atmosfera generală a zilei, de buna dispoziție a oamenilor care au urcat pe jos până la poala Bolnocolui, nu „Bunloc” cum mai încearcă unii să-l reboțeze, dar și de prietenia cu care români, maghiari, bruneți sau blonzi, tineri sau vârstnici, se priveau unii pe alții și se respectau în înghesuiala creată în jurul mesei juriului la finele zilei de concurs, pentru participarea la festivitatea de premiere.

Cuvintele rostite de organizatori, dar și de invitați au fost unele de bun-simț, fără a fi exaltate, patriotarde, excesive, ele încheind în mod fericit o zi de iarnă adevărată, ca cele atât de des invocate ale copilăriei noastre de pe ulițele înnămețite ale celor „șapte sate” de odinioară ce au pus bazele actualului municipiu Săcele.

Nu a contat nici dificultatea redusă a pistei de concurs, nici faptul că patronii sau personalul de exploatare al instalației de transport pe cablu nu au onorat cu inițiative valoroase și pragmatice o astfel de oportunitate, atât în beneficiul participanților la concurs dar și al propriului interes economic, nici gerul de afară, care s-a menținut constant cu grade bune sub limita de îngheț, pe toată durata manifestării publice, din această zi de sâmbătă a finului de ianuarie al lui 2012.

Pădurea din jur, regenerată miraculos după defrișarea făcută în urmă cu câțiva ani, are multă viață în ea; păsările jucăușe și ciripitoare, dar și corbi și ciori în zborul lor de tranziție, prefigurând sosirea unei noi ninsori, au completat această miraculoasă zi care, de pe limita între zona locuită nou construită, dar parcă prea haotic realizată, și natura cu arborii ei tradiționali, permite clipe de reflecție asupra modului în care știm, în general, să apreciem ceea ce avem și ne-a dat Bunul Dumnezeu să valorificăm în beneficiul sufletelor noastre și al bunului trai cotidian al întregii colectivități, una dintre ideile prefigurate în titlul articolului, fiind legată de modul în care știm sau suntem capabili să organizăm în beneficiul uman general această zestre naturală ce am moștenit-o în „coasta noastră” de pătrundere a localității Săcele spre valea superioară a Timișului.

Expunerea nordică a versantului Bolnocolui este una favorabilă pentru amenajarea unui domeniu schiabil de agrement urban. Este adevărat că altitudinea absolută este una relativ redusă, aflată între cotele de +700,00 și +1639,00 mdnMN, pe vârful Gâtul Chivei, dar goliciunea „lazurilor” de pe zona cu potențial schiabil amenajabil și pantele relativ line, în general pot asigura unor specialiști în amenajarea unor părții de schi argumente tehnice solide pentru o astfel de locație.

Prezența telescaunului, așa de demodat și de capacitate redusă cum este el, poate furniza noi elemente de oportunitate pentru o amenajare adecvată, de care să beneficieze nu numai săcelenii și brașovenii, dar și turiștii din zonele urbane dezvoltate ale județelor Brașov, Prahova și chiar ale municipiului București. Zona de la baza Bolnocolui este extrem de accesibilă pentru autovehicule din DN 1 București - Brașov pe cca. 0,5 km, chiar și de la stația de cale ferată Dârste nu este o distanță prea mare, de numai 2 km, fapt ce face ca din acest punct de vedere domeniul să fie unul dintre cele mai favorizate din țară ca acces al turiștilor.

Parcarea autovehiculelor poate fi amenajată ușor pentru un număr sporit de vehicule, fără cheltuieli majore de investiție; terenul relativ plat, fără riscuri de avalanșă sau alte pericole montane, inundații, etc. poate fi valorificat excelent pentru o astfel de destinație.

M-am întors recent din Austria Tiroleză din zona IS-CHGL – KAPPL – GALTUR, un domeniu schiabil de excepție, amenajat, este drept, între 2300 și 3000 mdnMA, dar el a avut parte de limitări excesive din punctul de vedere al condițiilor naturale pentru amplasarea instalațiilor de transport pe cablu, hoteluri, pensiuni, restaurante, parcuri, etc., valea fiind extrem de îngustă, cu versanți puternic înclinați și cu un mare pericol de avalanșe.

Totuși, cu aceste limitări naturale, austrieccii au putut să asigure realizarea a trei telecabine de mare capacitate și gondole din stațiune până la zona domeniului schiabil, realizând condițiile de a se sta la coadă nu mai mult de zece minute în orele de aglomerație maximă; cele patru parcuri auto de dimensiuni impresionante sunt fără plată, personalul asigurând o așezare ordonată a tuturor vehiculelor pe măsura sosirii lor.

Passul de schi este valabil pe întregul domeniu schiabil din Austria, inclusiv în Elveția învecinată, iar costul lui este de circa 33 euro/zi, respectiv cca. 142 lei/zi, cu utilizare nelimitată, ca număr de urcări.

Pistele sunt întreținute și nivelate zilnic cu cele 40 de racuri care sunt ale stațiunii și care, întreaga noapte, nivelează pistele ce se prezintă dimineața ca adevărate „mese de biliard”.

Există și la ei zone împădurite cu conifere, molid, zădă, tisa, larice, dar în afară de câteva câprioare venite la un fânar amenajat, n-am observat alte animale sălbatice, așa cum există la noi. Pășărelele lipsesc aproape cu desăvârșire din pădure, ca de altfel și mirosul de cedină de brad ce-l simțim în pădurile noastre.

Stațiunea de schi este una dintre primele cinci din lume, după o clasificare complexă făcută de cei mai mari specialiști mondiali ai domeniului, dar ea beneficiază de o exploatare a domeniului schiabil apropiată de perfecțiune.

Ca român, ca săcelean, ca brașovean, nu m-am putut abține să nu fac comparații între ce este acolo și ce ar putea fi și la noi; mult mai multe..., dar din nefericire ne lipsește spiritul întreprinzător, gospodăresc și inițiativa personală.

Nu am putut înțelege cum personalul telescaunului din Bolnoc nu a putut să cupleze la o astfel de inițiativă de organizare a concursului de schi „Cupa Ion Tocitu”, asigurând, pe de-o parte amenajarea zăpezii pistelor care există, și care s-ar fi putut face prin aducerea unui rac, închiriat eventual din Poiana Brașov sau din Predeal, și, pe de altă parte, prin pornirea instalației de transport pe cablu cel puțin în ziua de concurs, fără să limiteze această pornire de prezența celor minim cincisprezece beneficiari care să fie la stația de pornire de la baza instalației.

Telescaunul Bolnoc beneficiază de o stație intermediară de îmbarcare care ar fi trebuit activată, cel puțin în ziua desfășurării concursului, cu reducerea costului biletului la jumătate, pentru a deveni atractivă utilizarea sa.

În situația constatată de mine în ziua de concurs, telescaunul a funcționat doar parțial și fără să existe nicio colaborare cu organizatorii concursului de schi.

Pentru mine, modul în care au reacționat în această situație responsabilii instalației de transport pe cablu, denotă o lipsă cronică de profesionalism și, în final, de interes în a rentabiliza această instalație.

Păcat că un astfel de amplasament și o astfel de dotare, poate depăși tehnic, dar încă funcțională, a intrat pe mâna unor amatori care pot să distrugă și ultimele dorințe ale oamenilor de a mai schia pe Bolnoc, sau de a admira splendidul peisaj al Țării Bârsei de la înălțimea domeniului schiabil, atât de ușor a fi amenajat.

Nu cunosc exact care au fost pașii prin care s-a ajuns la această situație, dar cu siguranță au fost decizii luate pe alte criterii decât cele obiective și de interes pentru dezvoltarea zonei tu-

ristice a Bolnocolui, cea mai accesibilă și mai frumoasă din această parte a municipiului Săcele.

Când, în anii din urmă, am asistat la dezvoltarea explozivă a acestei zone prin construirea de locuințe și case de vacanță, m-am gândit la modul în care se va putea valorifica și potențialul turistic al muntelui Bolnoc, în beneficiul multiplu al locuitorilor din Săcele și al celor ce vor asigura servicii de calitate pentru alimentația publică și de divertisment.

Din nefericire, în afară de un cartier haotic de vile realizat aici, fără ca el să aibă o minimă tendință de sistematizare urbană rațională, prin care să se valorifice cadrul natural de excepție și expunerea nord-vestică liberă sub pădure, asist în prezent la o existență amorfă a unui cartier de vile, fără viață, fără activitate, fără suflet, fără atractivitate și, în final, fără a fi ceva reprezentativ pentru o așezare turistică capabilă să exploateze în mod rațional poziția favorabilă a muntelui Bolnoc, atât de apreciat de mine în copilărie cât și în tinerețe, alături de mulți alți locuitori din Săcele, Brașov, Noua, Dârste sau din alte zone.

În domeniul hidrotehnic, în care am activat aproape cincizeci de ani din viață, se apreciază negativ realizarea unui baraj de o înălțime prea mică într-un amplasament care ar fi compatibil cu o înălțime mare, acest lucru fiind asociat cu noțiunea de a distruge (strica) amplasamentul.

Cam aceeași apreciere o pot face și pentru ce s-a realizat în piemontul Bolnocolui, ca un nou cartier de locuințe de vacanță, care nu este nici funcțional, nici frumos, nici valorificabil din punct de vedere turistic, ci numai o adunătură de case și vile haotic ridicate, cu stiluri arhitecturale și cu forme diferite, având probabil fiecare o valoare individuală foarte mare, dar ca ansamblu fiind total nefuncțional și inestetic, fără a genera potențiali turiști pentru zona Bolnocolui și a Săcelelor.

Priveliștea ce se oferă de la fereastra vagonului de tren sau a autoturismului la părăsirea Țării Bârsei spre valea Timișului, spre Predeal sau București este una dezolantă, ce dovedește lipsa de coerență tehnică și estetică urbană a celor ce ar fi putut valorifica în mod inteligent și în beneficiul comunității municipale din Săcele, excepționalul cadru natural de care au avut parte, dar pe care l-au compromis definitiv și irevocabil.

Domeniul schiabil Bolnoc ar fi putut beneficia și de instalații de produs zăpadă artificială pentru pârtiile de schi, căci sursa de apă ar fi putut fi asigurată printr-o priză de apă pe râul Timiș sau o captare de izvoare la Dâmbul Morii, cu aducțiune a apei majoritar gravitațională și parțial prin pompare.

Am expus aici aceste câteva puncte de vedere și idei personale care aș dori să fie corect înțelese și interpretate, ținând seama de acțiunile viitoare de amenajare turistică a unui potențial impresionant ce încă există în bazinul hidrografic al râului Târlung, până la Babarunca și pe arealul Piatra Mare, Rențea, Muntele Calului, Baiului, valea Azugii, Paltinu, Tesla și Ciucaș din zona municipiului Săcele.

În opinia mea amenajarea domeniului schiabil Poiana Brașov – Postăvaru a atins limitele superioare de potențial turistic, aici intervenind suprasaturarea cu instalații de transport pe cablu, densitate de pârtii, aglomerație de parcuri auto, rețele rutiere de acces, spații de cazare, practicanți ai schiului, etc., fapt ce îl face în viitor inabordabil pentru o altă extindere, dacă acest lucru nu poate fi apreciat chiar și în prezent, ca unul real și de actualitate.

A se vedea măsurile de închidere a accesului auto în Poiana Brașov în unele zile de duminică din sezonul de iarnă pentru schi.

Pe viitor, cu certitudine, specialiștii se vor îndrepta spre zona anterior menționată, ce face parte din teritoriul administrat de Primăria Municipiului Săcele.

Avantajele zonei sunt multiple prin faptul că aici despădurirea nu s-a făcut cu așa de multă sălbăcie, iar zona este puțin locuită, cu rarele excepții din Zona Șanțuri (Brădet), sau de-a lungul DN 1A spre Babarunca.

Și acest areal are dezavantajul altitudinii absolute relativ reduse, dar sunt multe zone situate pe versanții nordici, favorabili amenajării de piste de schi la altitudini între (1000 și 1900) md-mN.

Din acest punct de vedere există multe elemente avantajoase, inclusiv apropierea de municipiul Brașov, cu al său renume turistic internațional și cu existența unor rețele rutiere naționale bine întreținute și amplasate în apropierea zonei cu potențial de dezvoltare turistică.

Esențial pentru aprecierea finală a potențialului turistic de iarnă, schiabil, va fi consultanța ce va trebui asigurată cu specialiști de marcă ai domeniului din Austria, Germania, Elveția, Franța, care se pare că până în prezent au fost evitați, în calitate de colaboratori și experți recunoscuți internațional la proiecte de dezvoltare turistică, rezultând o serie de amenajări de capacități în țară, care au solicitat zeci de milioane de euro fonduri pentru implementare, dar care se va dovedi în viitor că au profunde lacune funcționale, în principal din cauza amplasării lor defectuoase.

Vecinii noștri din sud, bulgarii, au dezvoltat zona montană a Rodopilor în stațiunea Bansko cu firma germană Uhlen și cu cea austriacă Doppelmeier și a rezultat un complex de nivel internațional, ce găzduiește concursuri de schi alpin din Cupa Mondială.

De ce să nu-i copiem în lucrurile bune făcute, inclusiv în domeniul prețurilor reduse la cazare și servicii, unde sunt adevărați campioni europeni, dacă nu chiar mondiali, la fel ca și la amabilitatea personalului deservent, și la ofertele extrem de diversificate de atragere a turiștilor (mic dejun inclus în cazare, prețuri reduse la restaurante, multiplicarea serviciilor oferite, etc.).

Din nefericire suntem performanți la lipsa de amabilitate față de oaspeți, la lipsa de respect pentru natură și mediu, la lipsa de curățenie, la aroganță extremă și la multe altele, ce ne îndepărtează de țările ce valorifică excelent toate resursele naturale de care beneficiază, cu efecte directe asupra nivelului nostru de trai și a prestigiului internațional al țării noastre.

Păcat că vorbim atât de puțin despre aceste lucruri, atât în presa scrisă cât și la TV, lăsând să treacă pe lângă noi oportunități care ar putea amenaja și nu distruge un potențial de excepție pe care ni l-a dat Dumnezeu în această țară cu un lanț muntos al Carpaților de peste 1700 km lungime ce serpuiește peste întreg teritoriul României.

Am încă speranța că vorbind mai mult despre aceste lucruri vom putea modifica mentalități și vom face din ce în ce mai pregnantă distincția între cei ce, prin urmărirea exclusivă a intereselor personale, distrug potențialul natural al acestei țări, față de cei mulți dintre Români ce apreciază binele, frumosul, natura, relațiile umane normale și care doresc să trăiască aici unde s-au născut și unde au murit strămoșii lor, a căror memorie trebuie să fie păstrată neîntinată, așa cum merită cu prisosință să fie păstrată și amintirea „mentorului săcelenilor în ale sportului, Profesorul Ion Tocitu”, pe care-l vom celebra în cursul verii acestui an, 2012.

Cu profund respect pentru tot ceea ce este natură, mediu și tradiții naționale

Ing. Alexandru Remus Damian

București
Februarie 2012

CRONICA EȘECURILOR (II)

Eșecul reformei educaționale

Educația reprezintă o componentă fundamentală în dinamica oricărei societăți, întrucât ea își arată efectele, sau "profitul", doar în viitor. Ca în creșterea și educarea unui copil în familie în cei șapte ani de acasă, consecințele educației se văd în timp.

Școala din toate timpurile are trei ținte strategice: să formeze deprinderi și competențe, să ofere cunoștințe și să formeze personalități umane. Ele ar trebui corelate într-un tot unitar ce s-ar finaliza cu studiile superioare. Problema este lipsa viziunilor în timp la nivelul reformelor, de unde și eșecul lor.

Ce se întâmplă de fapt în învățământul românesc post-comunist? Dintr-o perspectivă subiectivă, a mea ca și cadru didactic cu 30 de ani în cartea de muncă numai în acest domeniu, învățământul românesc este într-un regres îngrijorător pe care îl pot simți, cuantifica și analiza.

După cum spunea și reputatul profesor universitar doctor, criticul literar Nicolae Manolescu, (vezi "România literară" nr 41 din 2011), în fapt școala trebuie să se ocupe de instruirea elevilor prin natura disciplinelor, nu de educație în sens educativ. *"Când am citit prima formă a legii învățământului, în anii '90, am atras atenția că se vorbea chiar de la început de educarea elevilor, nu de instruirea lor. Educație fără cunoștințe înseamnă însă manipulare și, nu întâmplător, fanatizarea ideologică presupune spălarea creierului. De aceea comunismul trecea educația pe primul plan, chiar și în titulatura ministerului de resort (rămasă aceeași și astăzi!). Educarea sau formarea implică o solidă bază de cunoștințe. Succesul educației depinde de cultura generală pe care elevul o dobândește."*

Ori, nu e greu de sesizat, elevul de astăzi are de toate: mașină personală, telefoane de ultimă generație, tupeu, blugi rupți, plete și cercei, fițe, numai la capitolul cultură generală nu are succes.

Cauzele eșecului în educație au câteva surse clare:

1. Încep de sus, adică peștele de la cap se mpute. Politizarea funcției de ministru a scos în față fel și fel de politicieni incompetenți (ca să nu le spunem pe nume, adică politrucii) aserviți intereselor partinice. De aceea lipsa totală a unor strategii pe termen lung, sau cel puțin mediu a făcut să fie o brambureală greu de imaginat. În 22 de ani au fost 14 miniștri, 15 cu ultimul venit acum după remanierea guvernului, fiecare cu ideile lui crețe ca merele pădurețe.

2. Mai întâi s-au scos manualele "unice" pentru că acest cuvânt era demodat și prea uzitat în perioada comunistă. A început moda manualelor alternative, o afacere profitabilă pentru unele edituri. S-a scos apoi admiterea la liceu, care selecta valorile și competențele (o gafă impardonabilă a lui Andrei Marga) și a fost înlocuită, marea reformă-găselniță a fiecărui ministru, ba de **Capacitate**, ba de **Testare Națională**, ba de **Teze Unice**, ba de **Evaluarea Națională**. D-na Ecaterina Androneșcu a desființat școlile profesionale în 2006 (altă greșeală de neiertat) și toți elevii, chiar și cu note de **1, 2 sau 3 intră acum la liceu!** Scopul? Nemărturisit niciodată public, dar simplu de înțeles. Strategia era doar o afacere clientelară (de partid). Să fie mulți (și proști) absolvenți de liceu, deveniți ulterior candidați la facultățile private, unde politicienii au norme grase. De aceea s-a și desființat admiterea în învățământul superior care selecta valorile, competențele, ca la intrarea în liceu. De aceea există Univ. Spiru Haret, care scoate pe bandă rulantă peste 100.000 de absolvenți anual, direct șomeri. De aceea a început acum moda doctoratelor pe bani, pentru că a fi absolvent de facultate e un concurs de modă pe care îl câștigă

oricine, chiar și un primar ca Marian Vanghelie, care ne vorbește despre "almanah", "goagă" și nu știe să conjuge verbul "a fi". De aceea a intrat el în politică.

Apoi a fost reforma care a rezistat un an: bacalaureatul cu teste tip grilă (tot ideea d-nei Androneșcu), cu admis și respins la oral, cu șapte materii, ba cu cinci, ca să se oprească astăzi la trei. Iar evaluarea orală se numește acum pompos "examen de competențe lingvistice", unde nu se mai dau nici note, nici admis-respinsi, ci calificative, de la cel mai puțin "mediu", la "avansat" sau "experimentat". Bineînțeles nimeni nu pică, orice agramat ia "mediu".

După „legile Miclea”, „pachetul Adomniței” și „codul Androneșcu” a venit multășteptata lege a educației, modernă și modernizată, "inițiativa Funeriu". Cosmetizări inefficiente, reforme eșuate. În fapt o altă gafă imensă, un alt experiment împotriva calității care are în centru ideea finanțării *per capita*. De unde obligativitatea să existe 30 de elevi în clasă la nivel de liceu. Imaginați-vă realitatea: într-un liceu tehnologic sau altul teoretic intră majoritatea elevilor cu note de 2 și 3 la română și mate (pentru că așa vrea sistemul). Imaginați-vă cum este să lucrezi cu clase alcătuite din corigenți, repetenți ori chiulangii. De care nu poți să scapi, pentru că te obligă finanțarea. Dacă rămâne clasa sub efectiv, nu mai sînt bani de salarii, întreținere, căldură etc. Se formează astfel un periculos cerc vicios din care nu se poate ieși.

3. Lipsa unei motivații reale oferite elevilor de societate, de sistemul democratic românesc. Pentru ce să învețe un elev? Ca să se facă profesor, inginer sau doctor? Un debutant, profesor ori doctor, are undeva pe la 170 de euro, adică puțin peste salariul minim pe economie. Mai exemplificativ: un coleg, profesor de fizică, din motive obiective, nu și-a dat gradele didactice. Are 57 de ani, 33 de ani la catedră și un salariu net de 1100 lei, adică 250 de euro. După ani de facultate, masterate și eventual doctorate... Trăiți dvs., dragi și draci politicieni, din salariul acesta! și să trăiți cât mai bine!

4. Lipsa unor modele autentice oferite într-o societate normală. Nu e doar o criză economică, e o criză acută de modele viabile, valori umane și morale. Chiar dacă ele există, sînt înăbușite de gunoaiele ce ies la suprafață și sînt mediatizate excesiv. Au "acces direct" la televiziunile de scandal gen O (zero) TV. **Este o perfidă răsturnare a normalității.** Nu mai sînt excepții, ci devin regulă. Fișoșii care ne sfidează din mașini luxoase au învățat de s-au rupt? Manelistul Guță-Puță, ori Florin Salam-Cîrnat, ori Adrian, handicapatul Minune, sau Sexy Porno Brăileanca, precum alți politicieni semianalfabeți și agramati gen Vanghelie, Becali, Eba, Igaș ne sfidează prin incultura lor. Iar Oana Zăvoreanu, în prostia ei de mahalagioacă parvenită, își permite să arunce câteva sute de mii de euro pe la vrăjitoare... Bani cinstiți, câștigați din greu din salariul lunar, desigur. Ca și proxeneții, bișnițarii de mașini, traficantii ori mafioții tip Bercea Mondial ori alte clanuri țigănești. Toți au înțeles, e de la sine-nțeles, că fără carte, fără cultură generală, fără educație, nu se poate răzbi în viață. Au aplicat proverbul: cine-i harnic și muncește... ori e prost, ori nu gîndește. Și ne sfidează. Că nu ne descurcăm, că nu știm să facem afaceri.

5. Lipsa unei infrastructuri moderne. Adică subfinanțarea acută a învățământului. Și nu mă refer iarăși la salariile de mizerie sau subzistență ale celor care lucrează în învățământ (de la femei de serviciu pînă la profesori), ci la investițiile ce ar fi trebuit să fie făcute. Școlile din Europa au spații largi (am vizitat o școală în Franța care avea 20 ha!), cantine, cluburi ale elevilor, imense

biblioteci, piscine, terenuri de sport, săli de spectacole, cabinete și aparatură audiovizuală modernă, instrumente muzicale etc. Școala românească din secolul XXI are, în general, aceleași spații insuficiente, înghesuite și prost concepute de comuniști. Sau sînt construcții mai vechi. Dotarea e la fel de proastă: săli simple, tablă, cretă, bănci. Cîte un cabinet-două de informatică, ceva numit chimie-fizică ori biologie... Ca să nu mai vorbim că în mediul rural mai există multe școli fără apă potabilă la robinet și cu toalete în fundul curții.

6. Lipsa unor programe școlare adecvate scopului educațional. Elevii sînt suprasolicitați de numărul mare de ore de la școală și de programe supraîncărcate. **Nu**, nu este corect ca un elev din ciclul primar să nu aibă caligrafie (cui îi mai trebuie scris frumos și inteligibil?), dar să facă matematică prin ecuații și mulțimi. Așa se face că după ciclul primar mulți copii nu stăpînesc calculul elementar ori scrisul caligrafic și corect. **Nu**, nu este normal ca un elev de gimnaziu de clasa a VI-a să aibă 6 ore zilnic, la care se adaugă alte 3-4 pentru rezolvarea temelor. Care teme sînt uneori, mai ales la matematică, imposibil de rezolvat fără meditații. Elevilor li se cer la nivel de cultură generală noțiuni complexe, pur teoretizante, care în alte țări se studiază doar în învățămîntul specializat, superior. E logic ca un copil sau un adolescent să depună un efort intelectual de peste 8 ore zilnic? Uneori peste 10?

Se cunoaște că avem în planul cadru cele mai multe discipline din Uniunea Europeană, că liceenii români sînt cei mai oropsiți. Un elev de clasa a X-a din Marea Britanie studiază 6 (șase!) discipline timp de 26 de ore pe săptămînă, pe cînd elevul român are în medie 33 de ore săptămînal pentru că în catalog

există 15-16 obiecte de studiu (conform ziarului „Adevărul” din 6 martie 2009). Apropo de motivație: la ce-i folosește atîta pregătire dacă va avea 170 de euro salariu după vreo 18 ani de studii și va fi stropit pe stradă de jeepanul ori merțanul semianalfabetului?

Iată de ce consider că educația școlară de astăzi e în continuu regres, mult inferioară perioadei comuniste cînd la liceu ajungeau după o selecție riguroasă cei care doreau să învețe, iar la facultățile de prestigiu (Drept, Medicină, Filologie, Matematică, Istorie, A.S.E. etc) erau cel puțin 5 candidați pe loc și ca atare intrau numai cei mai capabili intelectual. Iar ceilalți nu te sfidau. Cel puțin atunci intervenea ”ilicitul” și te întreba de unde ai tu, neică, bani dacă nu ai carte de muncă?!

Personal încep să cred că nimic nu este întîmplător. Așa vor conducătorii noștri iubiți, vajnici politicieni îmbogățiți peste noapte prin corupție și evaziune fiscală. Cineva are nevoie de consumatori neinformați, de indivizi spălați pe creier, săraci înglodați în datorii, de oameni care să nu cunoască și să nu gîndească decît egoist la ziua de azi. Vagoane de manevră electorale, ușor de manipulat *per capita*. Un mic, o bere, zahăr, făină ori ulei și gata votul.

Eșecul reformei educaționale poate fi o strategie machiavelică de succes în România, altfel s-ar aplica și la noi modele de succes europene, cum este cel din Finlanda.

Prof. Nicolae Munteanu,
Liceul Teoretic ”George Moroianu”

• *Țineri*

INTERVIU CU DOMNUL PROFESOR UNIVERSITAR DOCTOR DIMITRIE D. CAZACU

Nu este neapărat nevoie ca să trăiești din literatură, trebuie să ai și răbdarea să aștepti câteodată să te prețuiască postum

Dimitrie Cazacu s-a născut în Basarabia în anul 1927. Mai târziu s-a mutat cu familia la Brașov, iar apoi a urmat cursurile Facultății de Limba și Literatura Rusă la București. Acesta a lucrat apoi timp de șaizeci de ani ca profesor de limba română și rusă, fiind în paralel și scriitor. Profesorul Dimitrie Cazacu a primit titlul de doctor în științe filologice la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine din București.

A publicat mai multe cărți printre care: „Rememorări necesare sau inevitabile întoarceri în timp”, „Eminenți universitari brașoveni: Ion Coșoreanu, Mircea Cristea, Silviu Crișan, Victor Jinga, Radu Mărdărescu, Gheorghe Munteanu, Emil Negulescu, Nicolae Rucăreanu, Cornel Simionescu, Iosif Șilimon”, „Șase ani de primăvară. Legenda unui suflet studentesc”, „Rătăcitor prin vremuri, nostalgii și doruri” - volum de poezii, „Lingvistică și istorie”, „Jenantele adevăruri. Scrieri nu chiar pe placul tuturor” - volum de eseuri. Îi place viața și adoră oamenii inteligenți, fiind o persoană cu spirit veșnic tânăr.

Eu am trăit toate aceste lucruri, fericit, că știu să mă bucur din orice (...) Trăiam într-o armonie cu totul și cu totul extraordinară.

Alexandra Banciu: Bună ziua domnule profesor! Mă simt onorată să stau de vorbă cu dumneavoastră deoarece de fie-

care dată cînd sunteți prezent la diferite evenimente ascult cu mare interes discursurile ținute de dumneavoastră. Consider că ați avut un parcurs frumos în viață, reușind să îmbinați activitatea de universitar cu cea de scriitor. Pe aceste două planuri aș dori să-mi construiască interviul de astăzi. Aș dori, pentru început, să vă întreb ce anume vă leagă de Basarabia? **Dimitrie Cazacu:** Ce mă leagă de Basarabia... copilăria mea și amintirea părinților mei. Tata era săcelean, un săcelean ilustru la vremea lui pentru că a fost un elev excepțional. A fost al șaselea copil al familiei Cazacu, după cinci fete. Înainte fiecare își urma cursul obligatoriu al celor patru clase elementare, primare, cum se spunea odinioară și datorită performanțelor lui la școala primară pe care a absolvit-o în 1894 la biserica veche, biserica „Sfinții Arhangheli” era o școliță unde acum este protopopiatul Săcelelor. Vizavi de protopopiat este o casă foarte frumoasă, înainte se cheama casa Popovici unde locuia învățătorul Aurel Popovici. Cum arăta un învățător atunci... era un om mai mult sau mai puțin așa amărât, apăsător, știu eu... îmbrăcat discutabil. Cînd eu l-am apucat pe domnul Popovici, pe cînd aveam douăzeci de ani, arăta ca un domn coborât din poveste, ca un gentleman englez pogorât dintr-o poveste, un domn bine îmbrăcat pe la 80 de ani, uscățiv, pe care ziceai că-l bate vîntul, dar care călca pe stradă apăsător, un domn cu o vorbă foarte caldă, domoală. Acesta l-a luat pe tata de mîna și l-a dus la liceul Șaguna unde a fost totdeauna premiant. A fost un elev excepțional, câștigător, pe parcursul a opt ani, de foarte multe premii, la literatură, la română, la latină, la germană, maghiară. Apoi a urmat la Universitatea din Budapesta

Facultatea de Filosofie și Drept pe care a absolvit-o, devenind și doctor în filosofie și drept în 1911. A fost avocat câțva timp la Săcele, trebuie să-ți spun acest preambul pentru faptul că ai să înțelegi mai bine lucrurile cum s-au desfășurat... așa... a locuit o vreme la Săcele și la Brașov, timp de doi ani a practicat avocatura, a fost înscris în Baroul Brașov. În 1914 a izbucnit războiul mondial și tata împreună cu un grup de săceleni au plecat înspre Ploiești. Când a ajuns în gară, s-a întâmplat un fenomen asemănător cu cel din Pădurea Spânzuraților, dar tata a vrut să evite fenomenul și această obligație față de armata austro-ungară. El nu făcuse armată până atunci pentru faptul că era singurul băiat din familie, susținătorul mamei care era văduvă. Dar, murind bunica, imediat l-ar fi luat în armată... Când a ajuns la Ploiești nu a putut să-și exercite profesia de avocat pentru că nu avea atestarea unui curs de drept civil care i-ar fi dat permisiunea să lucreze în legislație, de aceea a mers la București pentru a-și completa cunoștințele și competența, timp în care a fost profesor de latină și germană la un cunoscut liceu din București, mai ales că era

lipsă de latiniști. În 1916 intră și România în război și atunci tata se înrolează în armata română și, datorită cunoștințelor lui de limbă, el neavând gradul de ofițer, ci de soldat, este repartizat la statele majore ale armatelor care s-au refugiat după aceea la Iași și în ianuarie 1918 după ce revoluția rusă s-a mai domolit, armatele române sunt invitate la Chișinău. Ajungând la Chișinău, se stabilește aici, practică notariatul o vreme pentru că imediat după schimbările astea care se petrec, după zeci de ani de zile de schimbare a regimului unei țări, unei regiuni, e nevoie de juriști care să-și spună cuvântul la alcătuirea documentelor. Aici o cunoaște pe mama care era laborantă într-un abator și se căsătorește în 1918, în decembrie. Se stabilesc după o vreme într-un oraș apropiat de Chișinău care se cheamă Tighina, un oraș mai mic, dar foarte frumos, așezat pe malul Nistrului, de o bogăție fabuloasă, înconjurat de vii și livezi. Acolo zona era absolut moldovenească și acolo m-am născut eu în 1927, dar și fratele și sora mea. Eu am avut o dublă copilărie, aici îmi petreceam timpul iarna, am făcut școala, iar vara veneam întotdeauna la Săcele...

• *Actualitate***FLORILE DALBE ALE HODACULUI**

“Lerui, Lerului, Doamne, Ler ...
că Ion cu Văsălie se întorc de la robie ...”
(Colindă din Ardeal)

I-am cunoscut pe 6 august 2011, într-o duminică toridă, la Festivalul “Pe Mureș și pe Târnăvă” care s-a ținut atunci la Sârgeorgiu de Pădure, în județul Mureș, din inițiativa inimoasei noastre colege, profesoara Emilia Feier, președintele despărțământului ASTRA „Teodor Muică”. Erau acolo invitate nu mai puțin de vreo 18 formații folclorice din tot atâtea localități vestite în „port, cântec și joc” din județele Sibiu și Mureș. Veniseră la Sârgeorgiu nu mai puțin de vreo 400 de persoane care s-au perindat de-a dreptul într-o „fantastică” paradă a portului românesc din miezul Transilvaniei. O revărsare în cascadă, de frumos, sunet și culoare sub un cer senin și o temperatură luată parcă la întrecere cu combustia revărsată din preaplinul sufletelor acestor oameni, artiști populari, dornici să-și înalțe localitatea pe care ei o reprezentau acolo.

La grea cumpănă s-a aflat sufletul meu. Pe cine să aleg, iar apoi să invit la noi, la Săcele, să ne colinde în ăst an?! Evrika! Am găsit! Iată-i! Pe o pancartă apuc să citesc: „Asociația Culturală HODĂCEANA”. Măndre costume, tulai, Doamne! Mândri ficii și mândre fete! Am fotografiat grupul. Un tip simpatic, măsliniu la față și mărunțel dar îndesat la trup, îmi făcea insistent cu ochiul, înclinând a simpatie. Era Marinică Pop, prietenul meu de mai târziu. Prin el l-am cunoscut repede, fără dichisuri protocolare, pe „starostele” grupului de la Hodac, domnul Eugen Butilcă și pe consoarta dumisale, doamna Cornelia, oameni chipeși și ușor abordabili:

- Veniți, înaintea Crăciunului, la noi la Săcele, lângă Brașov, să ne colindați?

- D-apăi, cum nu! Venim, numai de ne-ți chema ... că venim!

- Vă invităm la Festivalul născocit de noi, de ASTRA. Sună cam așa: „Valea Gurghiului colindă Țara Bârsei”. Anul ăsta am ajuns la ediția a treia. Ne-au colindat tulnicăresele de la Câmpeni, fala Munților Apuseni și apoi corul sătenilor de la Buciumi-Șomeuta Mare, fala Maramureșului. Aveți cu ce veni?

- D-apoi, uitați-vă la autocarul ăla de pe stradă! L-am primit cadou de la o comună din Franța, cu care suntem înfrățiți, că mult le-or plăcut de noi!

Formidabil! Ai mei sunteți! – mi-am zis atunci în gând,

cu bucurie. Și-au început pregătirile. Pe data de 1 octombrie i-am revăzut pe artiști la ei acasă, la Hodac. M-am lămurit. O așezare veche, la poale de codru, curată și românească, cu oameni destoinici care muncesc din zori și până-n seară, artiști de toate vârstele care îndrăgesc și apără tradiția locului ca lumina ochilor. Hodăcenii au deprins, „din tată-n fiu”, că învățătura aia care zice „Poartă-te cum ți-i portul și vorbește cum ți-i graiul” a fost și va rămâne aici revărsarea Sfântului Duh (la Rusalii) peste această așezare, primenită și binecuvântată unde jocul românesc și cântecul din bătrâni înnobilează permanent făptura oamenilor așezați aici de Bunul Dumnezeu pentru a-i slăvi Făptura dar și creația Lui pământeană. Și-mi mai zice Genu Butilcă, starostele și secretarul primăriei din localitate, seara la un pahar cu jiners:

- Am fost, domnule profesor, ia amu, în septembrie, în Elveția, prin vreo 6-7 locuri, cantoane de-a lor. După ce-am dat spectacolul au zis ăia, elvețieni și români de-ai noștri pripășiți pe-acolo, cu lacrimi în ochi: „Păi, da. Asta-i România adevărată ce ne-ați prezentat-o voi, prin joc și cântec, prin port și ținută demnă ... și nu ce ne arată ei p-aici, la televizor: țară de cerșetori, prostituate, drogați, leneși și handicapați. De fapt numai și numai de rău și iarăși de rău”.

- Bravo, amabsadorilor României! Cei reali și nu făcăturile care ne-au compromis țara și ne-au rușinat neamul! am exclamat eu înfierbântat de-a binelea. Ne vedem, așadar, la Săcele, la colindat, pe 9-10 și 11 decembrie, înaintea Crăciunului.

- Dea Domnul să ne vedem cu bine! au răspuns cu bucurie gazdele, atunci la Hodac, în acele zile de toamnă aurie, acolo pe Valea Gurghiului unde am cunoscut o colectivitate aleasă cum nu știu – zău, câte vor mai fi rămas prin România după atâtea tăvăluguri ale vremii din urmă ...

Pregătiri, pregătiri, pregătiri. Mobilizări de forțe. În data de 9 decembrie îi întâmpinăm pe oaspeți la intrarea în Brașov dinspre Feldioara. Timp de aproape o oră nu tece niciun autocar cu excursioniști din ambele sensuri. Halal turism! „Land of choice”?!! Pe la ora 14, trecute-fix, sosește și autocarul (nu cel căpătat în Franța). E cochet. Coboară cei 38 de dansatori și colindători de pe Mureș. Vizităm centrul vechi al Brașovului. Atrage și încântă strada Sforii. La Biserica voievodală „Sf. Nico-

lae”, părintele Vasile Oltean, starostele culturii brașovene de astăzi, face remarca după care colinda hodăcenilor este asemenea aceleia din localitatea sa natală, satul Deal de lângă Sebeș-Alba. Colindătorii l-au impresionat de-a binelea pe anfitrionul Primei Școli Românești! Deh, cuget eu, nu-i de glumit cu unitatea asta spirituală a românilor de pretutindeni. Brașovul seara e plăcut vederii. Scurt popas la Librăria „Șt. O. Iosif”. Frumoasă ambianță între carte și colind aici, la Brașov. Pe mâine la Săcele. „Ană, zorile se varsă ...!”.

Este 10 decembrie. O zi liniștită de început de iarnă. Intrăm în primul din cele Șapte Sate, Baciul. Mașina Poliției locale, cu girofar, preia grupul încă de la Podul Dârste. Ajungem imediat la Muzeul Etnografic din Turcheș. Hodăcenii se simt bine pentru că exponatele de-aici aparțin unui univers familiar lor. Săcelele Brașovului și Hodacul Gurghiului sunt rude apropiate. Oamenii din cele două localități își vorbesc simplu zâmbindu-și de parcă s-ar cunoaște de când lumea.

Moment solemn. Poate cel mai reușit din „istoria” turneului ce-l relatăm. Este ora 10,30. Elegatul autocar oprește în fața primăriei municipiului Săcele. Domnul primar Radu Florea Nistor își întâmpină musafirii solemn, după datină, cu pâine și sare. Splendoarea costumelor populare conferă o măreție aparte și originală colindului de întâmpinare. Asistența este vădit emoționată. Glasurile hodăcenilor aduc cu ele misteriosul foșnet al pădurii seculare și ceva din mireasma inconfundabilă a florilor din Câmpia Transilvană. Privindu-i și ascultându-i pe acești oameni de vârste și preocupări diferite îți amintești de înalta măiestrie a rapsozilor populari care au îmbinat surâsul cu lacrima, munca rodnică cu unduirea jocului în vâltoarea fără de sfârșit a datinei, a tradiției binefăcătoare spiritului. Săcelenii au talentul, pare-se „moștenit”, de a ști să-și primească oaspeții de seamă. E drept că ei și-au cam pierdut „îndeletnicirile” culturale, dar ... râvnesc încă după arta frumosului și a autenticității oferită de alții, la ei acasă. Primarul Săcelelor laudă râvna hodăcenilor și le mulțumește din inimă, românește pentru onoarea rezervată Plaiurilor Săcelene în preajma așteptatelor Sărbători de Crăciun, Anul Nou, Bobotează și Sf. Ion. Atmosferă deosebit de amicală. Fetele, ispititoare, zâmbesc. Gazdele îi întâmpină pe oaspeți cu alese melodii cântate de îndrăgiți interpreți ai locului. Se creează ad-hoc un adevărat „duplex cultural” Hodac-Săcele. Românii vorbesc românilor prin ineditul și vraja colindelor originale de pe Valea Gurghiului aduse aici în dar prin frumusețea și naturalețea hodăcenilor. Se remarcă „tinerețea fără bătrânețe” a doamnei Maria Pop, profesoară și nepoată a învățătorului astrict Zaharie Frandș. Domnia sa fiind acum îndrumătoare și portdrapel al grupului vocal al Asociației „HODĂCEANA”. Ne vrăjește pur și simplu vocea caldă și catifelată a pădurarului Ioan Pop, oricând candidat redutabil pe o mare scenă lirică a țării! Lerui, Lerului, Doamne, Ler! ... Lumea observă că soții Cornelia și Eugen Butilcă sunt de fapt și de drept „îngerii protectori” ai tinerilor dansatori, adevărate forțe inepuizabile ale coregrafiei hodăcene. Dl. Eugen Butilcă declară („nesilit de nimeni!”): „... Am cutreierat toată Europa dar, vă spun drept că cea mai frumoasă țară e România! ...” Ropote de aplauze. Adevărul merge direct la țintă.

Sala de Sport a Liceului Teoretic „George Moroianu” din localitate. Peste 350 de săceleni întâmpină cu urale grupul de la Hodac. Două ore în iureșul jocului și al cântecului românesc: Banul Mărăcinilor, Aseară vântul bătea, dansul codrenilor, jocul maramureșenilor, Bărbuncul, Purtata fetelor etc etc. Revărsare de tinerețe, de frumusețe fără egal, de specific național pur și simplu. Cine nu i-a văzut pe hodăceni jucând la Săcele a trăit degeaba câțiva ani din viață!! Vocea cultivată a solistelor Violeta Man și Ionela Maria Deac aduce vigoare și optimism în spectacol. Costume naționale lucrate de mâna lor (nu de cooperative sau firme

specializate în domeniu), dar din darul generațiilor, repertoriul local este inspirat din viața oamenilor. Codrul e frate cu românul. Zicala aste este la Hodac la ea acasă. Neamurile participă la viața culturală a satului prin reprezentanți, într-o formidabilă ștafetă a generațiilor: ... Ai lui Gliga, Hârsan, Chirteș, Feier, Pop, Sima, Pinte, Iacob, Fărcaș, Butilcă, Cozma, Secelean, Șoptorean, Lupu, Frandș, Man, Deac, Petan, Dan ... alții și alții ...

Colindul pe la bisericile săcelene și împrejurimi. Doamne, frumos și înălțător a fost momentul intrării în sfântul lăcaș al hodăcenilor; întâi bărbații cu straița pe umăr, apoi muierile cu fainele lor costume și cu straița pe mână ... Colinde originale. Multe inspirate din mediul pastoral: „Câte oi mândre, cornute / Tăte l-or plânge pe munte” ... Cântecele „Mioriței” redivivus! Și apoi, tot în registrul popular, se aplică pedeapsă veșnică șarpelui veninos care a adus păcatul în lume dar și laudă veșnică Domnului Iisus Hristos ce ne-a dăruit mântuirea, pacea și bucuria de a trăi pe acest pământ. FLORILE DALBE ale Hodacului la Săcele! Strălucesc costumele în perfecta simfonie a culorilor și armonizează cu glasurile firești înveșmântate și ele într-o bunăcuviință greu de redat în cuvinte. Creștinește și românește sunt primiți colindătorii pe la bisericile: Catedrala „Adormirea Maicii Domnului” din Cernatu, „Sfinții Arhangheli” din Satulung, „Sf. Dimitrie” din Cărpiniș, „Sf. Apostoli Petru și Pavel” și Cetatea medievală de la Prejmer. Pretutindeni, lume curioasă și cuprinsă de autentice emoții: „La colindat așa se merge / La oameni ce au plăcere”, Și, „De sănătoși vom fi și la anul vom veni”.

La Căminul Cultural de la Tărlungeni se aplaudă frenetic. HODĂCEANA are un farmec aparte. Obiceiurile și tradițiile aduse de ea ne țin și ne susțin ființa națională. Hodăcenii au înobilat Plaiurile Săcelene!

Aflăm, că la început de vară, la Rusalii, ei mai păstrează încă obiceiul cu „Udatul nevestelor” la Podul Hodacului. Izvor de apă vie, de viață fără de moarte ... Curățenia și cuminența, puritatea formației folclorice „HODĂCEANA” este, probabil și profitabil, unul dintre puținii noștri ambasadori care ne-au mai rămas nouă românilor în această lume răvășită și schilodită de urătenia bezmetică a unui timp vitreg ce-l traversăm cu obidă și anevoie îndurare, dar cu speranța că-n țara dorurilor nestinse mai există încă oșteni ai frumosului izvorât din adâncurile tradiției noastre nemuritoare. Hodăcenii se numără printre ei. Și, încă ceva. „Competitorii” lor și îndrăznesc să zică chiar „adversarii” lor sunt niște biete formații de colindători (cooperatori!) care la „comandă”, merg și colindă de-a valma: biserici, MOL-uri, potențați ai zilei, restaurante, cămine de bătrâni, case de copii, hoteluri, stații de benzină, etc. Numai bani să iasă! „Aferim!” ar zice turcul, iar pe românește „Doamne feri!”.

Cu iubire, puritate sufletească și prețuire să ne amintim mereu, când vin Sărbătorile de iarnă, de FLORILE DALBE ALE HODACULUI, ambasadorii din ținutul Gurghiului, acolo, pe Valea Mureșului Superior, unde obiceiurile au un parfum original aparte. În concluzie, am descoperit o comunitate care ne salvează oricând demnitatea și identitatea noastră creștină și românească, o lume ce se simte mereu mândră și iubită, o avere a noastră decând „îi lumea asta și pământul”...

Prof. Liviu Dârjan
Despărțământul
ASTRA „Frații
Popea” Săcele

PATRU ANI DE MANDAT

Prum ocolitor, grădiniță, reabilitare și extindere rețele de apă și canalizare, parc de agrement, reabilitare și modernizare străzi, toate acestea reprezintă câteva dintre investițiile realizate din 2008 până în 2012 și care dovedesc faptul că în ultimii patru ani Săcelele a continuat să se înscrie pe drumul care-l va duce la un oraș la standarde cu adevărat europene.

Nu s-au realizat doar proiecte care ies în evidență, ci și lucrări de care săcelenii aveau nevoie. Astfel, în cursul anului 2008 au fost demarate lucrările de execuție canalizare pe b-dul G. Moroianu, tronson N. Colceg-Oituz, (483.000 lei) și au fost continuate lucrările de reabilitare a rețelilor de apă și extinderea rețelei de canalizare pe străzile Unirii, Mocanilor și Bucegi, în valoare de 2.357.000 lei. Aceste lucrări au fost finalizate în 2009.

Investițiile care au marcat anul 2009 sunt:

- începerea lucrărilor de execuție la Sala de sport școlară cu nivel de practică sportivă competițională locală, teren de handbal și 150 locuri pt. spectatori, la Liceul George Moroianu», finanțat prin M.D.R.T. ()

- amenajarea Parculului de agrement "Bucuria Copiilor" în cartierul Ștefan cel Mare (1.000.000 lei)

- au fost demarate demersurile pentru alocarea de fonduri de la bugetul statului pentru continuarea lucrărilor la grădinița cu program prelungit de pe strada Petofi Sandor

- au continuat lucrările de reabilitare rețele de apă și extindere rețea de canalizare pe str. Unirii (1.368.500 lei)

- s-a realizat amenajare subsolului clădirii Spitalului Municipal Săcele (313.600 lei)

- execuția rețelei de apă potabilă pe b-dul George Moroianu, tronson Nicolae Colceg-Oituz (395.000 lei)

- Reabilitarea rețelei de apă potabilă și execuția conductei de canalizare pe străzile Nicolae Colceg și Nicolae Pană (645.000 lei)

- Reabilitarea rețelei de apă potabilă și dublarea conductei de canalizare în cartierul Ștefan cel Mare și extinderea conductei de apă potabilă pe str. Armata Română (2.100.000 lei)

- Dublarea rețelei de canalizare pe str. Zizinului și construirea stației de pompare (700.000 lei)

- Realizarea a 5,6 km de rețea de canalizare menajeră în zona Brădet, în perioada 2009-2010 și execuția rețelei de apă potabilă (245.000 lei)

- Începerea lucrărilor de reabilitare și modernizare a străzilor Unirii, Mocanilor, Bucegi (2.500.000 lei) finalizate în 2010

- Reabilitarea și modernizarea străzilor din cartierul Apa Rece și str. Bunloc (463.000 lei)

- Modernizarea străzii Câmpului cu refacerea celor 2 (două) poduri peste pâraurile Morii și Dârbav. Prin această investiție, primul tronson din ocolitoarea mică a municipiului Săcele a fost finalizat (în octombrie 2010), inclus în categoria de drum național și trecut în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii. Prin devierea DN1A pe strada Câmpului și str. Zizinului, odată cu tot traficul greu ce tranzitează municipiul, s-a reușit protejarea drumurilor pe o zonă importantă a municipiului (b-dul Brașovului, P-ța Libertății și o parte din b-dul G. Moroianu) precum și protejarea construcțiilor adiacente, diminuarea poluării fonice și a aerului și posibilitatea intervenirii asupra rețelilor de utilități grav afectate de circulația intensă și agabaritică. Valoarea lucrărilor de modernizare a fost de 5.890.000 lei, din care 4.333.000 lei alocați de la bugetul local și 1.557.000 lei alocați de MDRT. Drumul a fost inaugurat în octombrie 2010.

Anul **2010** a continuat în același ritm alert cu realizarea de investiții menite să îmbunătățească confortul și viața săcelenilor. Astfel, s-a realizat:

- Execuția racordărilor la utilități (apă, canal, energie electrică, gaz) și amenajări exterioare, la Sala de sport de la Liceul George Moroianu, în valoare de cca. 500.000 lei. Inaugurarea sălii de sport a avut loc în decembrie 2010. Valoarea de execuție 3.123.000 lei.

- Reabilitarea rețelei de apă potabilă pe str. N. Colceg, Oituz și Ilie Minea și execuția rețelei de canalizare pe str. N. Colceg și Oituz, 2.100.000 lei

- Asfaltarea străzii Bunloc (900.000 lei)

- Reparația capitală a instalației electrice a Primăriei municipiului Săcele (420.000 lei)

- Reparații și întreținerea iluminatului public în municipiul Săcele (682.000 lei)

În cursul anului **2011** au fost realizate următoarele lucrări:

- Execuția racordurilor la apă, canal, energie electrică, gaz la grădinița cu program prelungit de pe strada P. Sandor cu finalizarea lucrărilor de construire grădiniță și inaugurarea acesteia în octombrie 2011. Valoarea totală a obiectivului este de 1.700.000 lei, de la bugetul local alocându-se 262.000 lei, iar de la bugetul statului 1.044.000 lei

- Începerea lucrărilor de execuție a blocului social din cartierul Ștefan cel Mare, prin programul de construire locuințe sociale conform Legii nr. 114/1996. Cele 32 de spații locative (cu 1, 2 și 3 camere) ce se construiesc prin acest program sunt destinate unor categorii de persoane defavorizate prevăzute de lege, cărora nivelul de existență nu le permite accesul la o locuință în proprietate sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței. Obiectivul este asigurarea unor condiții de locuit decente pentru categoriile sociale dezavantajate. Statul sprijină financiar construcția de astfel de locuințe, prin alocarea de fonduri de la bugetul de stat în completarea fondurilor din bugetele locale, prin intermediul bugetului Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului. Valoarea totală a investiției este de 6.915.000 lei. Până la această dată s-a întocmit proiectul tehnic și s-au executat lucrări în valoare de 493.000, alocându-se de la bugetul statului suma de 473.000 lei.

- Amenajarea canalului pluvial în cartierul Gârcin (1.200.000 lei)

- Reabilitarea rețelei de apă potabilă pe străzile Mică și Ogrăzii (757.000 lei)

- Reabilitarea canalului pluvial pe str. Bucegi (88.000 lei)

- Finalizarea execuției la rețeaua de apă potabilă în zona Brădet (550.000 lei)

- Modernizarea iluminatului public în centrul municipiului, respectiv pe b-dul George Moroianu (de la intersecția cu strada George Coșbuc până la P-ța Libertății), P-ța Libertății, b-dul Brașovului (de la P-ța Libertății până la intersecția cu strada Gheorghe Doja), str. Alexandru Lapadatu (de la P-ța Libertății până la intersecția cu strada Gheorghe Doja). Modernizarea constă în introducerea în subteran a cablului de iluminat public pe o lungime de aproximativ 1.600 m și înlocuirea stâlpilor din beton cu stâlpi metalici destinați exclusiv iluminatului public. Valoarea lucrărilor este de 288.000 lei.

- Întocmire documentației tehnice și de avizare pentru „Reabilitarea și mansardarea imobilului cu destinația de bloc de locuințe sociale, situate pe str. Episcop Popea nr.20, mun. Săcele” în vederea obținerii unei finanțări nerambursabile pentru realizarea obiectivului. Valoarea totală a investiției este de

6.450.000 lei, din care s-au cheltuit de la bugetul local pentru documentațiile tehnice și de avizare cca. 210.000 lei

- Întocmirea documentației tehnice și de avizare (SF, PT, studiu coexistență, studiu hidrologic, identificare și măsurare culoar expropriere, etc.) pentru ocolitoarea municipiului Săcele tronson II, drumul de legătură DN1A-Ocolitoarea mica a municipiului Săcele - Platforma Electroprecizia, 4,22 km. Lucrările de execuție se vor derula prin Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România și vor fi finanțate de la bugetul statului. Valoare documentațiilor cca. 300.000 lei. Valoarea de execuție a investiției 17.810.500 lei

- Întocmirea documentației tehnice pentru modernizarea a 11,5 km străzi în municipiul Săcele. Documentația tehnică a fost aprobată spre finanțare de MDRT, prin Programul Național de Dezvoltare a Infrastructurii. Valoare documentații, 76.000 lei. Valoarea totală a investiției, 15.212.000 lei

- Întocmirea documentației tehnice pentru „Extindere și reabilitare rețele de apă și canalizare Baci-Turcheș, în municipiul Săcele”, cca. 11 km. Execuția lucrărilor se va face prin alocarea de fonduri de la bugetul de stat în completarea fonduri-

lor din bugetele locale. Valoare documentații 55.000 lei. Valoarea totală a investiției se ridică la 26.250.000 lei.

- Proiectul privind extinderea cu aproximativ 11 km a conductelor de canalizare și a bransamentelor de canalizare în municipiul Săcele în valoare de cca. 10.000.000 lei este promovat spre finanțare din fonduri structurale europene prin intermediul operatorului regional Compania Apa Brașov, prin Proiectul Regional “Reabilitarea și extinderea sistemelor de apă și canalizare în județul Brașov”. Lucrările se preconizează a fi demarate în 2012 și finalizate în 2013.

La nivelul municipiului sunt în derulare câteva proiecte turistice printre care amintim: “Turismul săcelean – potențial de dezvoltare regională” și Legendele Țării Bârsei – Programul Operațional Regional, Axa prioritară 5, Domeniul de Intervenție 5.3. De asemenea, se află în pregătire proiectul privind realizarea unui Centru multicultural și educațional (prin POR Axa 1) atât de necesar pentru municipiul Săcele.

Radu Florea Nistor
Primarul Săceleului

10 ANI DE LA ÎNFRĂȚIREA ORAȘULUI VIRE CU SĂCELE

Anul acesta se împlinesc 10 ani de la semnarea Cartei de înfrățire între orașul Vire din departamentul Calvados, Basse Normandie, Franța și orașul nostru. Ne amintim cu bucurie și satisfacție sinceră de acele zile de sărbătoare, căci era în 7 mai 2002, când o delegație de liceeni entuziaști, a participat la ceremoniile ocazionate de Înfrățire. Acestea se petreceau cu ocazia unui Schimb teatral licean. Îmbrăcați în costume populare românești, fluturând tricolorul nostru am mărșăluit pe străzile liniștite ale orașului Vire, cântând și strigând „Vive l’Amitié !”,

În cinstea acestei importante aniversări, Asociația „Comité de Jumelage Vire-Săcele”, condusă de domnul Alain REVET, a solicitat Consiliului municipal din Vire, atribuirea numelui „Săcele”, unui părculeț din fața gării orașului Vire și plasarea unui obiect sugestiv, care să amintească locuitorilor din oraș de prietenii lor din Săcele. Propunerea a fost acceptată de către Consiliul local din Vire.

În acest context, au avut loc consultări între membrii Asociației Vire-Săcele și cei ai Asociației de înfrățire Săcele-Vire „Amitié”. În final a fost acceptat proiectul domnului Ștefan LUPU, din Satulung, acela de a construi o poartă mocănească aici la Săcele și de a o expedia demontată în Vire. Proiectul a fost finanțat integral de Asociația din Vire. Materialul lemnos a fost furnizat de S.C. Bandy Industry Săcele. Lucrările de confecționare a porții au fost făcute de dl. Ștefan LUPU, în fața casei sale din strada Mocanilor. Fabricarea porții a fost un spectacol permanent, la care au asistat vecinii, oficialitățile orașului,

Semnarea cartei de înfrățire de către cei doi Primari Jean Yves Cousin și Gheorghiță Mutu Petre rându (de jos)
Rându de sus - de la stânga ladreapta Alain Revet, Catherine Godbarge, Dorel Cerbu, Mariana Andronic, Nicolae Munteanu

prieteni, rude etc. Deși lucrările s-au făcut în perioada cea mai geroasă, poarta a fost terminată la termenul convenit cu partea franceză: 7 martie 2012. Montajul și ridicarea porții, au fost făcute cu ajutorul Primăriei noastre și al prietenilor și vecinilor. A fost o clacă tipică pentru vremurile de altădată. Nu a lipsit vinul fiert și buna dispoziție. Nu au lipsit fotografii și televiziunea locală RAV TV, pentru a imortaliza evenimentul.

Expedierea porții s-a făcut tot pe cheltuiala Asociației franceze, miercuri 7 martie 2012, cu un camion.

Inaugurarea parcului „Săcele”, va avea loc la Vire în data de 7 aprilie 2012, zi în care vor avea loc toate ceremoniile ocazionate de Aniversarea a 10 ani de la Înfrățirea orașelor noastre.

La această ceremonie vor fi prezenți 20 de elevi ai trupei de teatru „Catharsis”, a Liceului „Victor Jinga”, însoțiți de un grup de adulți din orașul nostru. Trupa de teatru efectuează obișnuitul „Schimb teatral licean”, cu Lycée Marie Curie și va prezenta o serie de spectacole în orașul Vire și în localități vecine acestui oraș, în perioada 1-9 aprilie 2012.

Doi artiști plastici, Nicu Mîțu-Coșca (din Turcheș) și Ioan Burcea din Brașov (originar și el din Săcele), vor avea două expoziții de pictură: acuarelă și icoane pe sticlă.

Aniversarea Înfrățirii la Săcele va avea loc cu ocazia Sântiliei, în luna iulie a acestui an. Cu această ocazie va fi prezentă, în orașul nostru, o delegație franceză din orașul Vire.

Să urăm „La mulți ani !”, prieteniei dintre cele două orașe.

Prof. Dorel Cerbu

Cronica Măruntă

CÂȚI MAI SUNTEM

Au fost date publicității primele date preliminare ale recensământului populației și gospodăriilor realizat anul trecut. De la Primăria Săcele am aflat pentru D-voastră că totalul populației stabile a municipiului Săcele este acum de 26.903 persoane, din care:

- Români: 20.198 persoane, adică 75 %
- Maghiari: 6.197 persoane, adică 23 %
- Rromi: 327 persoane, adică 1,2 %
- Germani: 65 persoane, adică 0,2 %
- Italieni: 3 persoane
- Alte etnii: 27 persoane

De menționat că datele de mai sus reprezintă numărul de persoane declarate ca atare de cei recenzați, existând și un număr de 86 de persoane care nu și-au declarat etnia.

În ceea ce privește numărul de locuințe înregistrate în Săcele la recensământul din 2011, acesta a fost de 10.184.

• • • • •

ASTRIȘTII SĂCELENI ȘI-AU ALES PREȘEDINTELE PENTRU URMĂTORII 4 ANI

Miercuri, 14 martie, la sala de sport a liceului George Moroianu s-a desfășurat adunarea generală a despărțământului ASTRA – “Frații Popea” din Săcele. Pe ordinea de zi a ședinței, la care au participat peste 65 de membri și numeroși invitați, au figurat punctele: Raportul de activitate al despărțământului în perioada 2006-2011, Raportul financiar în 2011 și Raportul comisiei de cenzori, programele de activități propuse de cei doi candidați la funcția de președinte pentru următorii 4 ani, domnul profesor Liviu Dârjan și domnul inginer Traian Florea, și alegerea noului președinte.

În Raportul de activitate al despărțământului, domnul profesor Liviu Dârjan, președintele în funcție, a trecut în revistă principalele acțiuni ale astriștilor săceleni în perioada analizată, printre care schimburi de experiență și relații noi cu numeroase despărțăminte din țară și străinătate (despărțământul central Brașov, “Piatra Craiului”-Zărnești, “Mihail Kogălniceanu” – Iași, “Andrei Șaguna”-Constanța, “Harghita-Covasna” – Sf. Gheorghe, “Iosif Sterca Șuluțiu”- Câmpeni, “Chioar”-Șomcuta și altele). Astriștii săceleni au participat la câteva acțiuni de amploare, cum ar fi: deplasarea în localități din Republica Moldova, inițierea și

susținerea programul “Vocile iubirii de pământ și graiul neamului”, în cadrul căruia 2 delegații de tineri s-au deplasat în Dobrogea și Munții Apuseni, deplasarea la românii din Ungaria și Voivodina, etc. La invitația ASTREI, Săcelele a fost vizitat de prieteni din Șomcuta Mare și de pe Valea Gurghiului, dar și de grupuri de copii din Republica Moldova și Ucraina, care au petrecut aici clipe de neuitat.

După ce domnii Liviu Dârjan și Traian Florea și-au prezentat proiectele de programe de activitate, astriștii prezenți în sală au avut intervenții în care au analizat activitatea desfășurată și au făcut propuneri pentru îmbunătățirea acesteia.

În continuare s-a trecut la vot, în urma numărării opțiunilor rezultând că președintele despărțământului pentru următorii 4 ani va fi domnul profesor Liviu Dârjan, care a obținut 38 de voturi pentru, față de 23 voturi obținute de domnul inginer Traian Florea.

Redacția „Plaiuri Săcelene”

ISTORIA DE LÂNGĂ NOI

Obiective istorice din trecătoarea Buzău-Tabla Buții (I)

Fiind știută importanța istorică a acestor locuri am dedicat o parte din excursiile mele de agrement descoperirii obiectivelor așezate în trecătoarea Buzău-Tabla Buții.

După studierea diferitelor documente și a mai multor cercetări efectuate la fața locului, cu familia, cu prietenii mei membri ai Asociației Române pentru Turism Arheologic, vreau să semnaliez trei obiective istorice, locurile a trei cetăți medievale. Numerotarea este de la N la S. Cu denumirea lor, problema este mai încurcată. Câte surse, atâtea denumiri!

Pentru prima, este greu de găsit un nume. După unii, cetatea Királyhegy, după alții cetatea Poiana Strâmba de Sus. A doua este Királykö vára, Cruceburg. Ea a fost construită de apărătorii hotarului pe vremea regilor din dinastia Arpadiană, foarte probabil de Szt. László, (1077-1095, de unde și denumirea, Királykö vára). La începutul sec. al XVII-lea era în ruine, în 1630 Bethlen Gábor, principe al Transilvaniei, a reconstruit-o. În 1658, o vreme a rezistat atacurilor turco-tătare. În 1690 a mai fost refăcută de

generalul austriac Heisler. În 1711, după pacea de la Satu - Mare, a fost demolată de austrieci. A treia, putem să o numim Tatárvár, construită de cavalerii teutoni, în 1223, împotriva cumanilor. A fost demolată de către cumani înainte să fie gata, dar s-a reconstruit în 1224. Nu este exclus ca în această locație să fi existat ceva construcții anterioare făcute de huni-tătari. Se zice că au stat aici câțiva ani pentru a odihni trupele și caii. În împrejurimi se pot crea parcele cultivabile.

Toate aceste cetăți au suferit diferite transformări și îmbunătățiri, ca urmare a distrugerii lor de către inamici.

Lucru de știut, pe aici trecea un drum principal de acces în Transilvania al romanilor. Acesta a devenit „autostrada” Evului Mediu. Pe aici se făcea comerț, pe aici au trecut o mulțime de invadatori.

Pentru Cetatea nr.1, putem afirma corespondența perfectă între descrierea accesului spre ea de către Orbán Balázs (istoric maghiar, 1829-1890) și realitatea existentă pe teren.

„După poiana Feti, în valea pâraului Tătaru, care se tot îngustează, am mai mers o oră, până ce am trecut pe lângă șanțurile de apărare, care s-au construit în 1849, și am ajuns la poiana Strâmba de Sus, care este situată pe coasta din vest a „Király hegy”, (adică Tabla Buții). Este un platou montan. De aici, nu departe, din partea de vest a „Király hegy” izvoarește „Tatárpatak” (Pârâul Tătarilor), care este capul râului Buzău.

Drumul vechi, care duce sus pe acest munte abrupt și înalt, (Tabla Buții) a fost așa stricat de ape încât se poate circula pe el numai călare. În coasta muntelui, drumul este însoțit de șanțuri și lucrări de apărare. Centrul acestor șanțuri de apărare, făcute în diferite vremuri, este alcătuit din cetatea principală situată pe platoul de sub Királytető, sub forma unui dreptunghi cu laturile de 69 pași lungime și 26 pași lățime ale cărui contraforturi acum sunt acoperite de pământ. Mărturie stau urme de ziduri care se zăresc și acum. (În 1865) Acesta era înconjurat de o altă de mai jos care avea contraforturi și șanțuri late de apărare, a cărui parte de la drum era frânt în unghi drept spre interior.”

Să vedem și realitatea:

Pe acest deal a fost cetatea. Acum se văd numai ruinele, dar se disting bine urmele zidurilor. Pe platou a fost cetatea principală, înconjurată de alta mai jos.

Nu este exclus ca să fi fost ceva construit aici de către bulgari prin anii 850-900, ulterior reconstruit de regalitatea maghiară. Dacă ne uităm pe hartă la poziția strategică a lui, observăm că parcă a fost construit împotriva atacurilor din N.

Mai la sud de locul acesta se văd niște șanțuri de apărare. Dacă ne uităm atent la poziția lor, observăm că parcă și acestea au fost construite împotriva atacurilor din N.

Kapitany Ladislau
Săcele

Pagina de zâmbet și vorbe de duh

DARWINOSCOPUL

Prefiram, așa, într-o zi, cu un amic, la o oră de răgaz, câteva gânduri, un exercițiu de meditație asupra faptelor și rosturilor vieții, cum de fapt se și impune ca o necesitate unuia care a parcurs o traiectorie a vieții atât de lungă, marcată de atâtea neobișnuite întâmplări și evenimente.

Unele întâmplări și evenimente, aparținând copilăriei generației mele, dacă ar fi să mă refer doar la anii 30 și 40 ai trecutului secol, par astăzi adevărate fantasmagorii, incredibile invenții și miracole, cu care, apoi, ne-am obișnuit, tratându-le, peste nici un deceniu, ca pe un pas firesc spre un mâine încă insuficient de limpede și clar.

Anii copilăriei generației mele au fost fascinați de apariția radioului, după ce telefonul fusese deja acceptat ca o realitate, care încă uimea și era tratat ca un privilegiu al celor avuți din cale afară.

Priveam zborul avioanelor cu sufletul la gură, ne era chiar teamă gândindu-ne că într-o bună zi am putea și noi zbura, deși chiar imaginația își avea, de atunci, limitele bunului simț.

Au urmat în anii primei tinereți televiziunea, galopanta noastră acomodare la farmecul acesteia, nemăsurata expansiune a exigenței față de aparatele de recepție a imaginilor transmise de la distanță și chiar continua restrângere a frecvențării, atât de dorite odinioară, a cinematografelor.

Așa stând lucrurile, nimeni nu se gândea totuși acum cincizeci de ani că cibernetica va exploda prin atât de diversificata gamă de servicii pe care ni le oferă mastăzi, dacă ar fi să ne gândim doar la telefonul mobil în expresiile sale de ultimă oră și sofisticatele servicii pe care ni le pune la dispoziție fascinantul

internet.

Desigur, nu are cum să nu se nască retorica întrebare: dar peste 50 de ani la ce ne-am putea aștepta, care vor fi surprizele ce-i vor amuza pe nepoții nepoților noștri!? S-ar părea că sacul surprizelor să-și fi epuizat resursele sau, pur și simplu, oamenii să nu-și mai dorească nimic afară, poate, doar de liniștea, calmul și surpriza unor noi evenimente atât de frecvente înaintea erei post-industriale.

Și totuși, cred că sacul cu descoperiri n-a fost încă golit nici măcar pe jumătate, dacă ne-am gândi doar **la căutarea atât de râvnitei fericiri.**

Să ne transpunem, deci, în atmosfera unei insuportabile perfecțiuni a anilor b60 din secolul nostru XXI și să surprindem, fără să vrem, o conversație, pentru noi, astăzi, ciudată, dar perfect firească pentru cei ce vor suplini absența noastră peste 5 decenii:

- Ți-ai făcut Darwinograma, în ce fază ești ?
- Încă nu. Sunt programat săptămâna viitoare, miercuri.
- Și când speri să primești rezultatele ?
- Mi s-au promis cel târziu săptămâna viitoare, luni.

Mă veți întreba, firește, ce este o Darwinogramă, la ce folosește și ce legătură există între numele ilustrului savant Charles Darwin (1809-1882) și amintita **Darwinogramă**, probabil o analiză de tipulcelor medicale, solicitate înaintea unui tratament sau intervenții chirurgicale. Ei, aflați că pe la jumătatea anilor 40 ai secolului nostru, deci cam peste vreo trei decenii, îngrijorați și afectați de rata imensă a divorțurilor, care a îngrozit nu numai justiția, biosociologii au concluzionat că neînțelegerile dintre soți se datorează, în primul rând, disproporțiilor care există

în ființa soților între vestigiile cimpanzeice, aflate la originea **pretinsului uman**, și individul constituit e această bază, cu alte cuvinte cei ce intenționează să constituie un cuplu conjugal trebuie să-și cunoască în prealabil structura cimpoumano, în sensul proporțiilor de cimpoumano care interacționează în ființa fiecăruia dintre protagoniști. Nu este recomandat ca un **individ**, având structura cu **dominantă cimpoumano** să se căsătorească cu o individă cu **dominantă umano** și, bineînțeles, viceversa.

Ei, iată că biosociologii darwiniști ai anilor 30 ai secolului nostru, apelând la virtuțile radioscopiei, puse în operă de William Conrad Roentgen (1845-1923), vor fi creat un aparat miraculos care, în cazul unei examinări a individului, asemănătoare celei a radioscopiei pulmonare, pune în evidență pe un ecran fluorescent, cu maximă exactitate matematică, raportul cimpoumano care apare în dublă ipostază – matematică și grafică, mai exact, de exemplu, 23 % **cimpoumano** versus 77 % **umano** sau viceversa. Alături, pe un alt ecran de proporții ceva mai mari, apare configurația persoanei examinate, iar în interiorul ei, în proporție de 23 % din totalul figurii, configurația cimpanzeului strămoș. Pare uluitor, însă este o **cucerire** a ciberneticii pe care în nici un caz nu o putem ignora, oricât de dificil ar fi să admitem realizarea.

Aparatul mai sus amintit va purta numele de **Darwinoscop**, analiza va fi **Darwinoscopică**, știința **Darwinoscopia**, iar concluzia care certifică supunerea la o asemenea operațiune va purta numele de **Cimpogramă**.

La ce folosește, practic, cimpograma ?

Stai să-ți explic mai detaliat ideea care a fundamentat descoperirea: fiecare dintre noi, cum ți-am mai spus, purtăm în structura profundă a a ființei nucleul, fundamentul **cimpanzeic**, care a urcat, mai mult sau mai puțin, pe complicata scară a evoluției. De altfel, nu cred că nu te întâlnești aproape zilnic cu aceste evidențe, care te poartă imediat cu gândul la junglele Zambiei, Keniei sau Congo-ului. Adeseori ești acuzat sau acuzi tu pe alții de sustragere de la normalitatea evoluției.

Fără îndoială, vrei să afli care este, în fond, adevărul. Te duci urgent la cel mai apropiat centru **Darwinoscopic** și îi rogi să-ți facă **Darwinoscopia** și să-ți prezinte **cimpograma**. Conștiința că raportul **cimpoumano** este fifty-fifty sau este preponderent până la 80 % **umano**. Înseamnă că totul este în ordine și îți vezi de viață liniștit. Dacă raportul demonstrează o preponderență **cimpoumano**, stările de îngrijorare și angoasă sunt firești și atunci instituția darwinoscopică se implică automat.

Cucerirea care însă va impresiona în mod deosebit vor fi Darwinoscoapele din a doua sau a treia generație, în care imaginea strămoșului **cimpoumano**, care încă mai trăiește în ființa ta, va apărea cu o deosebită claritate, iar în jurul anilor 2055, alături de strămoșul stră-străbunic, va apărea și stră-strămoașa străbunică. Abia atunci vei avea imaginea adevăratului tău arbore genealogic!

Îți dai seama ce uluitoare cucerire !? Îți dai seama cum se vor risipi toate îndoilele care încă mai planează asupra ființei și E-ului tău !? Îți dai seama cât de spectaculos va crește rata admirației și respectului de sine !?

Desigur, se vor dezvolta pe această bază studiile de **felixologie** (știința fericirii absolute, care va permite urmașilor noștri să-și dobândească pe baze riguroase științifice oricâtă fericire vor dori, cu investiții relativ minime) în care **cimpograma** va juca un rol esențial.

Dar, să fiu ceva mai explicit. Fiecare individ, odată aflat în posesia **cimpogramei** sale va putea căuta pe internet o parteneră de viață sau o iubită, eventual damă de companie, dispunând de o cimpogramă relativ asemănător proporționată, apropiată valoric sau, în cazul unei dorințe expres exprimate, de o cimpogramă exotică (cei foarte bogați) care te-ar putea catapulta aproape instantaneu într-o lume a erosului preistoric.

Își dai seama că în asemenea condiții nefericirea conjugală, de cea eminentă erotică nici nu mai vorbesc, este exclusă, ea devine penibilă istorie pe care nimeni nu o mai dorește repetată. Un internet foarte evoluat va rezolva opțiunile și solicitările cele mai neobișnuite cu elementara condiție a corectitudinii **cimpogramei**. Se recomandă accesarea de către parteneri a acelor **cimpograme** care nu depășesc proporțiile normalității cu mai mult de 5 – 7 %, să zicem. Se pot asocia într-un angajament conjugal o **cimpogramă** masculină cu 43 % **umano** și 57 % **cimpoumano** cu o **cimpogramă** feminină, să zicem, de 46 % **umano** și 54 % **cimpoumano**. În cazul unor căutări mai asidue cred că se pot găsi și cimpograme identice, dar apare riscul unor situații generatoare de platitudini și plictis acut care nu sunt nici ele recomandate. Se exclud situațiile în care se confruntă **cimpograme** masculine cu dominantă **cimpoumano**, să zicem 65 – 70 %, mai sus nici nu îndrăznesc să urc, cu **cimpograme** feminine la și sub 45 %, când sigur mitocanul se va întâlni cu ingenua și ea va avea sarcina să-l învețe să se spele pe picioare, pe dinți și chiar la subțiori.

Deci, moderație, nu săriți calul (sau cimpanzeul sau chiar gorila !). În cazul când **cimpograma** feminină este dominantă **cimpoumano**, eventual spre 70 %, iar cea masculină este **umano** de 70 % și peste, apare eventualitatea **întâlnirii țafei** (sper că termenul vă este cunoscut) cu **gentlemanul**, specie, e drept, mai rar întâlnită pe meleagurile noastre, demonstrând un dezechilibru total între dominantă **umano** și factorul **cimpoumano** de-a dreptul anemic, epuizat, expirat, reprezentat de maximum 25 – 28 %.

Darwinoscopia și **cimpograma** previn în acest mod catastrofele de tipul întâlnirii structurilor 70 % **cimpoumano**, 25 – 30 % **umano** cu o viceversă de 75 % **umano** și 25 % **cimpoumano**, adevărată bombă cu explozie foarte puțin întârziată, generatoare de divorț sigur cu scandal și chiar păruială în centrul civic.

Centrele de servicii Darwinoscopice vor putea oferi consultanță tuturor doritorilor și amatorilor de fericiri temeinice, cu rezerva unor concluzii mai puțin aprofundate în zona posibilelor întâlniri ale partenerilor cu dominante ferme **cimpoumano** de peste 75 %, adică ea o **cimpoumano**, el un **cimpoumano**. Încă nu garantăm că principiul matematic potrivit căruia „minus cu minus dă plus” funcționează și în știința Darwinoscopiei, ceea ce știm este însă faptul, așa cum am arătat și mai sus, că două dominante **umano** pot conduce la o conviețuire de tip dietetic, fără sare, un adevărat ocean sau chiar abis de plictis. Avem informații că unii sunt chiar pasionați, chiar visează, la o fericire construită pe bază de plictis; acestora li se va recomanda combinația cu o rată foarte redusă a factorului **cimpoumano**, dar în nici un caz sub 12 % deoarece aceasta ar putea genera plictisul de moarte, adică un plictis letal.

Darwinoscopia și **cimpogramele** vor deveni, pe la jumătatea secolului XXI, obligatorii pentru toți participanții la funcționarea sistemului de învățământ, deopotrivă elevi, învățători și profesori. În ceea ce îi privește pe elevi, în funcție de structura **cimpogramei**, li se va recomanda studiul în anumite tipuri de clase, iar unora chiar în anumite tipuri de școli, dotate chiar și cu mobilier adecvat, oarecum asemănător cu cel folosit de strămoșii **cimpoumano** în perioada lor de de instruire pentru viață până la devenirea conjugală.

Domnii profesori și doamnele învățătoare și profesoare, în funcție de configurația **cimpogramei**, vor fi recomandați să-și demonstreze abilitățile și profesionalismul în clasele cu dominantă **cimpoumano** sau cele cu dominantă **umano**, una dintre problemele majore ale sistemului de învățământ constituind-o aducerea la parametri rezonabili a achilibrului dintre factorii **cimpoumano** și **umano**. Promovarea în învățământ a cadrelor didactice va ține cont în modul cel mai serios de raportul factorilor **cimpoumano**, preponderența sau dominanța unuia dintre ei nefiind recomandată. De exemplu, o clasă cu dominantă **cimpoumano** nu va putea fi stăpânită

de un profesor cu o dominantă **umano**, după cum un profesor cu dominantă **cimpo** sau chiar un director **cimpo** nu ar fi alegerea cea mai fericită și nici exemplul cel mai fericit de urmat în cazul unei clase sau școli cu dominantă **umano**.

Sunt convins că lucrurile nu se vor opri aici, după cum, de-a lungul secolelor și mileniilor, știința nu s-a oprit din elanul său atotcercetător, iar omul, ființă încă puțin cunoscută, ne va oferi surprize pe moment aiuritoare, la care ne vom adapta cu

incredibilă viteză cum o facem astăzi cu internetul, cu telefonია mobilă, cu deplasările în spațiu, căutând mereu ceva, cred că un strop de fericire care, dacă o căutăm mai atent, se află în imediata noastră apropiere, dar, de, așa suntem noi câteodată: nu vedem copacii din cauza pădurii sau chiar... pădurea din cauza copacilor.

Prof. dr. Dimitrie D. Cazacu

• Sport

MEMORIALUL ION TOCITU - 2012 EDIȚIE JUBILIARĂ

Ediția din acest an, a-37-a, a concursului de schi alpin, devenit tradițional în Săcele, a avut o semnificație deosebită și a fost declarată ca o ediție jubiliară. Acest fapt se datorează faptului că în 2012 "nea Ion" ar fi împlinit 100 de ani.

Aniversarea a 100 ani de la nașterea profesorului Ion Tocitu a condus la o colaborare benefică în organizarea acestui eveniment între Asociația de Dezvoltare Locală "Orizonturi Săcelene" și Asociația Cultural- Sportivă "Izvorul", asociație la care profesorul Tocitu a activat și și-a adus o contribuție considerabilă.

Concursul a avut loc în data de 28 ianuarie în zona Bunloc, în apropiere de Telescaun.

Din punct de vedere organizatoric nu au fost probleme, beneficiind de zăpadă din belșug și de o zi însorită, perfectă pentru mișcare în aer liber.

Participarea a fost bună, 70 de concurenți intrând în competiție, fiind asistați și aplaudați de o asistență destul de numeroasă, aprox. 100 de persoane.

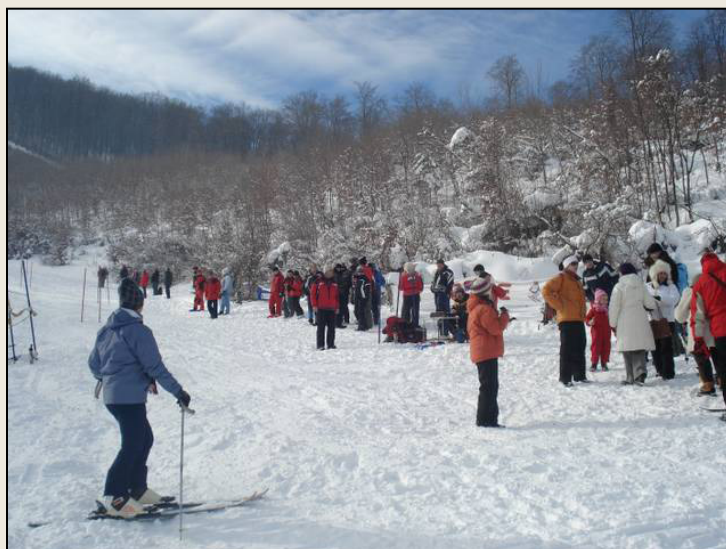
Ne-am bucurat, ca și la ediția anterioară de sprijinul echipei de arbitri ai Federației Române de Schi și Biatlon, care și de această dată a fost alături de noi, contribuind substanțial la desfășurarea concursului în cele mai bune condiții. Le mulțumim și îi așteptăm și la următoarele ediții.

Vreau să aduc la cunoștința tuturor cititorilor revistei "Plaiuri Săcelene" și a cât mai multor săceleni, regretul meu că în Săcele, la poziția geografică pe care o avem, la condițiile climatice favorizante din aceasta zonă, nu a existat o preocupare de a păstra ceea ce exista în trecut și anume: o pârtie de schi.

A trebuit să organizăm concursul la ieșirea din pădure a fostei pârtii de schi Bunloc, cu eforturi considerabile și bunavoința unor "oameni de bine", pentru a amenaja zăpada, pentru că tradiționala pârtie nu mai este patrimoniu public. Această pârtie a fost parcelată și atribuită unor persoane private în perioada 1997-2000. Dacă ar fi fost păstrată în domeniul public și amenajată corespunzător, pentru că au existat, începând din anul 2000, programe guvernamentale care puteau finanța aceste amenajări (ex. programul guvernamental "Super schi în Carpați" din perioada 2000-2004), fiind deservită și de telescaun, putea constitui oricând o alternativă între Predeal și Poiana Brașov, pentru toți turiștii care vin în perioada de iarnă la munte pentru practicarea sporturilor specifice acestui sezon. Nu avea de câștigat decât comunitatea săceleană, dezvoltarea turismului conducând la dezvoltarea economică a orașului.

Revenind la concurs, cred că trebuie să evidențiem câștigătorii acestei ediții. Aceștia au fost, pe categorii de vârstă:

Locul 1: Imre Gabriel, Mihăescu Mihai, Coman Francesca, Antohe Briana, Kozma Zolt, Rujoiu Ioana, Boconianu Mihai, Zaharescu Radu, Frățilă Cristina, Tolnay Robert, Butu Rareș, Munteanu Gabriela, Georgea Robert, Kovacs Guido, Petrea Ștefan, Teșileanu Iuliana, Oncioiu Stelian, Damian Alexan-

dra.

Locul 2: Coman Matei, Abrudan David, Igescu Denisa, Luczay Peter, Csech Renata, Kosma Hunor, Munteanu Cristina, Dumitrescu Lucian, Hajdu Gabor, Coman Claudiu, Bof Grigore, Stanciu Vasile, Kurtz Petre.

Locul 3: Szaszebes Mihai, Ursu Tudor, Ștefăniță Natalia, Codreanu Teodor, Boier Iulia, Nagy Alexandru, Boca Alexandru, Bulgărea Cătălin, Comșa Eduard, Băncila Octavian, Dumitrescu Andrei.

Premiile au fost oferite de organizatori, respectiv Asociația de Dezvoltare Locală "Orizonturi Săcelene", Asociația Cultural- Sportivă "Izvorul" Săcele și sponsorul SC Kevin International SRL, reprezentată prin dl. Bogdan Scurtu, dealerul firmei UVEX în România.

Au fost acordate premii de participare tuturor participanților până la 19 ani și premii în obiecte tuturor câștigătorilor. Câștigătorii locurilor 1, 2 și 3 au primit cupe și diplome. De asemenea, au fost oferite diplome de onoare inițiatorilor acestui concurs tradițional în Săcele, a cărei primă ediție a fost inițiată și organizată de profesorul Mihai Nistor și Munteanu Gheorghe, și veteranilor acestei manifestări, respectiv Coliban Nicolae senior (90ani), organizator, și Damian Alexandru (70ani), concurent.

A fost o zi superbă, o manifestare în aer liber bine organizată și toată lumea s-a bucurat de mișcare în aer liber, voie bună și sănătate.

Noi, organizatorii acestei ediții, respectiv Nicolae Coliban, Nicolae Barbu, Vasile Stanciu, Ștefan Petrea și echipa de arbitri a Federației Române de Schi și Biatlon mulțumim tuturor participanților, atât în concurs cât și ca spectatori, și îi așteptăm în continuare și la edițiile următoare.

Nicolae Coliban

TABEL NOMINAL

cu membrii cotizanți ai Asociației Cultural-Sportive “IZVORUL” trim.I 2012

1 Alexandrescu Emil	61 Coliban Nicolae	121 Lăzărescu Elena	181 Poenaru Ovidiu	241 Ursuț Gabriel
2 Andrieși Monica	62 Colț Radu	122 Leucuța Cristina	182 Poenaru Roxana	242 Vamoș Aurelia
3 Andronic Maria	63 Comșa Eugen	123 Leșescu Mihai	183 Pop Georgeta	243 Vlad Adriana
4 Anton Alexandrina	64 Comșa Fulga Stelian	124 Lipan Florin	184 Pop Olga	244 Voicescu Nicoleta
5 Ardeleanu Adina	65 Corfaru Onoriu	125 Lukaci Mihai	185 Popa Dumitru	245 Voinea Dumitru
6 Arion Mircea	66 Cornea Ioan	126 Lungu Constantin	186 Popa Florin	246 Voinea Emilian
7 Balint Iuliu	67 Cosma Ioan	127 Lupu Florica	187 Posedaru Gheorghe	247 Voinea Ioan
8 Banciu Neculai	68 Costea Maria	128 Lupu Nicolae	188 Primăvăruș Elena	248 Vrabie Cristina
9 Bandi Șeitan Maria	69 Coșerea Vasile	129 Manciușea Gelu	189 Purcăroiu Nicolae	249 Vrabie Ioan
10 Barbat Claudiu	70 Cozma Corneliu	130 Manea Vasile	190 Rîșnoveanu Marius	250 Vrabie Decebal
11 Barbu Dan Mircea	71 Crăcană Petru	131 Mățarea Ovidiu	191 Rîșnoveanu Mihai	251 Zamfir Bogdan
12 Barbu Liviu	72 Crăciunescu Virgil	132 Median Susana	192 Rîșnoveanu Paul	252 Zamfir Dan
13 Barbu Nicolae	73 Damian Alexandru	133 Median Traian	193 Rîșnoveanu Ștefan	253 Zamfir Radu
14 Barbu Silvia	74 Daneș Dumitru	134 Median Valeriu	194 Rîșnoveanu Dan	254 Zangor Lucian
15 Bârsan Horia	75 Diaconescu Adrian	135 Mihaiu Aura	195 Robu Adrian	255 Zangor Traian
16 Bârsan Teodor	76 Dirjan Liviu	136 Miklos Levente	196 Roșculeț Abigail	256 Zavarache Constantin
17 Bălan Eugen	77 Dopovecz Iuliu	137 Mircioiu Lucian	197 Roșculeț Claudiu	257 Zărnescu Ioan
18 Bălan Nicolae	78 Dragomir Dănuț	138 Mircioiu Sebastian	198 Sălăgean Lucian	258 Zbarcea Maria
19 Beciu Ioan	79 Drăgan Petre	139 Mitachi Emilia	199 Sârbu Corneliu	
20 Beleuță Eugen	80 Drăghici Valentin	140 Mocanu Elena	200 Simion Adriana	
21 Benga Gheorghe Dănuț	81 Dudu Minodora	141 Modest Zamfir	201 Sîrbu Adriana	
22 Berteanu Dumitru	82 Dumitrescu Sorin	142 Moldovan Ghia Roxana	202 Slăbilă Gheorghe	
23 Biriș Mirel	83 Eftimie Bogdan	143 Moraru Adrian	203 Spiru Gheorghe	
24 Bîja Ioan	84 Eftimie Ioan	144 Moraru Florin	204 Spîrchez Viorel	
25 Bîrsan Nicolae	85 Ene Tudoran Anca	145 Moroianu Cantor Emilia	205 Stanciu Vasile	
26 Bobeș Constantin	86 Ene Gheorghe	146 Munteanu Dan	206 Stoea Gheorghe	
27 Bobeș Gheorghe	87 Faust Remus	147 Munteanu Gheorghe	207 Stoian Emilia	
28 Bobeș Haricleea	88 Filip Ștefan	148 Munteanu Gigi	208 Stroe Emil	
29 Bobeș Ioan	89 Filipescu Dan	149 Munteanu Livia	209 Stroe Maria	
30 Bobeș Maria	90 Filipescu Gheorghe	150 Munteanu Nicolae	210 Stroe Silviu	
31 Bobeș Ovidiu	91 Filipescu Octavian	151 Munteanu Puiu	211 Sabo Viorica	
32 Boca Gabriel	92 Flangea Roxana	152 Munteanu Ștefan	212 Szasz Sebeși Paul	
33 Boganu Alexandru	93 Florea Traian	153 Munteanu Vasile	213 Șeitan Mircea	
34 Bondrea Mihai	94 Florescu Gheorghe	154 Munteanu Vasile (SUA)	214 Șerban Eugen	
35 Bratosin Canu Raluca	95 Fodor Levente	155 Munteanu Virgil	215 Șerban Ioana	
36 Bratosin Maria	96 Frățilă Ovidiu	156 Muscalu Vasile	216 Șerban Nicolae	
37 Bratosin Sanda	97 Găitan Ovidiu	157 Nagy Gabor	217 Șerban Raul	
38 Braun Adrian	98 Georgescu Ioan	158 Neașu Lucian	218 Șerban Valentin	
39 Brăinaș Mihai	99 Ghia Petre	159 Nechifor Constantin	219 Șerbu Adrian	
40 Bucurenciu Sandu	100 Ghișoiu Dorin	160 Nechifor Septimiu	220 Șerbu Andrei	
41 Bucurenciu Ana	101 Ghiuță Benone	161 Necula Dan	221 Șerbu Iulian	
42 Bulat Elena	102 Gîrceag Viorel	162 Nedelcu Claudiu	222 Șorban Ștefan	
43 Bulat Florentin	103 Grozea Gheorghe	163 Niculescu Gheorghe	223 Șortan Ana Maria	
44 Bulea Horia	104 Guiu Ștefan	164 Nistor Horia	224 Ștefănescu Constantin	
45 Butu Mihai	105 Hermenean Sorin	165 Ognean Dorel	225 Taraș Ioan	
46 Caian Pandrea Aurel	106 Homorozean Gheorghe	166 Ognean Luca	226 Taraș Mircea	
47 Califarui Gavril	107 Imre Gabor	167 Oncioiu Maria	227 Taraș Octavian	
48 Caloinescu Ioan	108 Ionescu Aurora	168 Oprea Dan	228 Taraș Răzvan	
49 Caloinescu Jenel	109 Ionescu Ghe. Nae	169 Oprin Gabriel	229 Taraș Emil	
50 Cazacu Dimitrie	110 Ionescu Ghe. Petre	170 Pană Aurel	230 Tagarici Laurențiu	
51 Cazan Cornel	111 Ionescu P. Gheorghe	171 Pană Nicolae	231 Teacă Mihai	
52 Cerbu Dorel	112 Iordache Dumitru	172 Pascu Liviu	232 Teșileanu B. Barbu	
53 Chițac Geta	113 Ivan Adrian	173 Paraipan George	233 Teșileanu Costin	
54 Cîmpoie Gabriel	114 Ivan Daniel	174 Pelin Matei Alina	234 Teșileanu Ghia Eugenia	
55 Ciulu Mircea	115 Ivan Gheorghe	175 Perciog Constantin	235 Țîru Maria	
56 Ciupală Mariana	116 Jerău Gheorghe	176 Perciog Gelu	236 Tocitu Viorel	
57 Ciurea Daniel	117 Jînga Romulus	177 Petrea Ștefan	237 Tudose Aurel	
58 Clinciu Sorin	118 Jînga Victor	178 Poașcă Gheorghe	238 Tuian Radu	
59 Codreanu Elena	119 Jîpa Virgil	179 Poenaru Lautențiu	239 Tulpan Nicolae	
60 Cojocneanu Olimpia	120 Lăcătuș Mariana	180 Poenaru Nuțu	240 Ursu Nicolae	

CONDUCEREA ASOCIAȚIEI CULTURAL-SPORTIVE „IZVORUL” ȘI COLECTIVUL DE REDACȚIE AL REVISTEI „PLAIURI SĂCELENE” VĂ UREAZĂ CA LUMINA SFINTEI SĂRBĂTORI A ÎNVIERII DOMNULUI SĂ VĂ CĂLĂUZEASCĂ PAȘII, SĂ VĂ ADUCĂ LINIȘTE SUFLETEASCĂ, SĂNĂTATE ȘI BELȘUG. VĂ DORIM UN PAȘTE FERICIT ȘI LINIȘTIT, ALĂTURI DE CEI DRAGI!

HRISTOS A ÎNVIAT!

Stimați cititori,

Vă informăm că în curând va fi publicată o foarte interesantă carte despre săceleni și pentru săceleni, scrisă de domnul profesor Dimitrie Cazacu. Intitulată sugestiv „O carte pentru săcelenii mei”, lucrarea va fi o atractivă cronică a vieții săcelene, scrisă cu talentul și dragostea față de plaiurile natale, cu care ne-a obișnuit domnul profesor Dimitrie Cazacu în articolele scrise pentru revista noastră.

Cei interesați își vor putea procura această carte în schimbul unei donații către Asociația „Izvorul”, a cărei valoare va fi comunicată în timp util, după apariția cărții.

Redacția „Plaiuri Săcelene”

SPRE ȘTIINȚĂ

Materialele primite la redacție nu se înapoiază.

Au prioritate articolele privitoare la Săcele, Târlungeni, Zizin și Purcăreni.

Materialele ce se doresc a fi prezentate în coloanele revistei pot fi trimise la adresa de e-mail: plaiurisacelene@yahoo.com sau la sediul asociației din cadrul Centrului de Documentare și Informare al Gr.Șc. „Victor Jinga”.

<http://www.izvorulsacele.ro/>

REDACȚIA

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Prof. DOREL CERBU
Prof. RADU COLȚ
Ing. HORIA BÎRSAN
Ing. DAN ZAMFIR
Preot DĂNUȚ BENGĂ
Tehnoredactor SILVIU ROȘCA

GRUP SCOLAR
VICTOR JINGA

MOBILITATE
MULTICULTURALITATE
MODERNITATE